βιβλιοθήκη ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

κατηγορία ΤΕΥΧΗ

01ΣΕ. Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ
02ΣΕ. ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΓΙΑ Ν' ΑΛΛΑΞΕΙ ΟΡΙΣΤΙΚΑ Η ΠΙΚΡΑΜΕΝΗ ΣΟΥ ΖΩΗ
03ΣΕ. ΣΩΤΗΡΙΑ και ΑΠΟΣΤΑΣΙΑ (Χάνεται η σωτηρία του πιστού;)
04ΣΕ. ΔΑΙΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΣΤΟΝ ΠΙΣΤΟ (Απελευθέρωση από δαιμονικά πνεύματα)
05ΣΕ. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΜΕ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ - Η δύναμη της Πεντηκοστής
06ΣΕ. ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ - Πνευματικά Χαρίσματα
07ΣΕ. Η ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ - Ο ΕΝΑΣ και ΜΟΝΟΣ Θεός
08ΣΕ. Η ΘΕΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ και ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ
09ΣΕ. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ
10ΣΕ. Ο ΔΕΙΠΝΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ (Κυριακός Δείπνος)
11ΣΕ. ΔΕΚΑΤΑ και ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ (Ο νόμος της σποράς και του θερισμού)
12ΣΕ. ΝΗΣΤΕΙΑ (Αποχή από το φαγητό ή αλλαγή φαγητού;)
13ΣΕ. ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ, που πρέπει να γίνεται σε ανθρώπους ή στον Θεό;
14ΣΕ. ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ
15ΣΕ. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙ Ο ΟΡΚΟΣ (Επιτρέπεται ο πιστός να ορκίζεται;)
16ΣΕ. ΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ (Είχε ο Ιησούς άλλα κατά σάρκα αδέλφια;)
17ΣΕ. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ «ΑΓΙΟΣ;» (Υπάρχουν σήμερα ζώντες άγιοι;)
18ΣΕ. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
19ΣΕ. ΙΗΣΟΥΣ: Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΑΡΧΙΕΡΕΑΣ ΜΑΣ και ΜΕΣΙΤΗΣ ΜΑΣ
20ΣΕ. ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ
21ΣΕ. ΓΚΡΕΜΙΣΤΕ ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ (Δοξολογία εναντίον Κορονοϊού)
22ΣΕ. ΟΙ ΕΠΤΑ ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ - Λευιτικό ΚΓ/23
23ΣΕ. Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ (Η ημέρα του Κυρίου - Αποκάλυψη Α/1:10)
24ΣΕ. ΕΣΧΑΤΟΙ ΚΑΙΡΟΙ (Μεγάλα γεγονότα των τελευταίων καιρών)
25ΣΕ. Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ (Έννοια, οργάνωση και όνομα της εκκλησίας)
26ΣΕ. ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΤΡΕΥΟΥΜΕ ΤΟΝ ΘΕΟ (Τι εφάρμοζε η πρώτη εκκλησία;)
27ΣΕ. ΣΕ ΠΟΙΟ ΟΝΟΜΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΑΣΤΕ
28ΣΕ. ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΖΩΑ (Τι επιτρέπεται να τρώμε σύμφωνα με την Βίβλο;)
29ΣΕ. Η «ΔΕΞΙΑ» ΤΟΥ ΘΕΟΥ και Ο «ΘΡΟΝΟΣ» ΤΟΥ ΘΕΟΥ
30ΣΕ. Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ (Το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου)
31ΣΕ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ (Τραγωδία στη Γη - Δόξα στον Ουρανό)
32ΣΕ. ΤΡΙΑΝΤΑ (30) ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνοπτική παρουσίαση)
33ΣΕ. ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟΙ ΠΙΣΤΟΙ (Δόγματα και ομολογίες στην Ελλάδα)
34ΣΕ. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ («Εν αρχή ήν ο Λόγος...»)
35ΣΕ. DAVID WILKERSON: ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
36ΣΕ. BENNY HINN και ΤΗΛΕ - ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΕΣ (Ποια είναι η αλήθεια;)
37ΣΕ. ΟΙ 5 ΑΓΓΕΛΟΙ ΤΩΝ 5 ΗΠΕΙΡΩΝ (Μια προφητεία για το μέλλον του κόσμου)
38ΣΕ. ΟΙ 7 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ (Η ιστορική πορεία της εκκλησίας)
39ΣΕ. Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΠΟΝΗΡΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ
40ΣΕ. ΠΟΛΕΜΟΣ και ΔΟΞΑ - Προφητεία για την εκκλησία των εσχάτων καιρών (Ρικ Τζόινερ)
41ΣΕ. Η ΟΡΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΜΟΥ-Προφητεία για την εκκλησία των εσχάτων καιρών (Ρ. Τζόινερ)
42ΣΕ. Ο «άγιος» ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ - Ο δημοφιλής προστάτης των ερωτευμένων
43ΣΕ. ΑΠΟΚΡΙΕΣ και ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΑ - Η αναβίωση της Ειδωλο-Λατρείας
44ΣΕ. Η ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ και Η ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
45ΣΕ. ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ, οι ανεπιθύμητοι επισκέπτες του Δωδεκαήμερου
46ΣΕ. ΤΟ ΚΕΝΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ - δογματική/ερμηνευτική μελέτη
47ΣΕ. ΟΙ 4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΑΔΑ
48ΣΕ. ΦΙΛΟ-ΖΩΟΣ ή ΦΙΛ-ΑΝΘΡΩΠΟΣ (μια σύγχρονη μορφή ειδωλολατρείας)
49ΣΕ. ΤΑ ΑΔΩΝΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ και Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ
50ΣΕ. ΝΤΑΝΙΕΛ ΕΚΕΤΣΟΥΚΟΥ - Ανάσταση από τους νεκρούς
51ΣΕ. ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΠΙΤΜΑΝ - Ταξίδι στον 2ο και στον 3ο ουρανό
52ΣΕ. ΕΥΛΟΓΙΑ ή ΚΑΤΑΡΑ; - Η δύναμη της γλώσσας
53ΣΕ. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΑΛΟΓΟΥΙΝ - HALLOWEEN (Αναβίωση αρχαίας Κελτικής λατρείας)
54ΣΕ. άγιον Πνεύμα ή Άγιον Πνεύμα; Ένα ερώτημα που προβληματίζει! Ποια η διαφορά;
55ΣΕ. ΜΕ ΕΙΧΕΝ ΕΝ ΤΗ ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΑΥΤΟΥ (Παροιμίες Η/8:22)
56ΣΕ. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΛΟΧΙΜ - Εχρισέ σε ο Θεός, ο Θεός σου (Ψαλμός ΜΕ/45:7)

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ" ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΜΕ ΕΙΧΕΝ ΕΝ ΤΗ ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΑΥΤΟΥ

(Παροιμίες Η/8:22)

"Δεν κράζει η ΣΟΦΙΑ; Και δεν εκπέμπει την φωνήν αυτής η ΣΥΝΕΣΙΣ; . . . .Εγώ η ΣΟΦΙΑ κατοικώ μετά της ΦΡΟΝΗΣΕΩΣ και εφευρίσκω γνώσιν συνετών βουλευμάτων" (Παροιμίες Η/8:1,12)

Βιβλιοθήκη "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"

επιμέλεια - παρουσίαση:

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ **55**

Α' έκδοση: 11/2026

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

ΜΕ ΕΙΧΕΝ ΕΝ ΤΗ ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΑΥΤΟΥ

Λεπτομερή ανάλυση
του Η/8ου κεφαλαίου του βιβλίου
των Παροιμιών

έκδοση 2026

«ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ - FILADELFOS»

© COPYRIGHT 2026
για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο:
«ALKIVIADIS TZELEPIS – FILADELFOS»

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ: 11/2026
Αρχική έκδοση: 01/2017

❖

Επιμέλεια έκδοσης και κειμένων,
Computer, Εκτύπωση,
Μοντάζ, Βιβλιοδεσία, Εξώφυλλο:

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

Τηλ. κινητό & Viber - WhatsApp:
694 - 49 21 318

❖

SITE:
www.AlkiviadisFiladelfos.com

FACEBOOK
Alkiviadis Tzelepis (Filadelfos)
Groups 1: «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ - FILADELFOS»
Groups 2: «Βιβλιοθήκη ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»

E - MAIL
filadelfos02@hotmail.com
AlkiviadisTzelepis@yahoo.gr

❖

YOUTUBE (6 κανάλια):
Filadelfos Channel 1 & Fil. Channel 2
Filadelfos ΜΗΝΥΜΑΤΑ (Channel 3)
FiladelfosTV music, Filadelfos FILMS
Filadelfos HOLY BIBLE

◈

Επιτρέπεται
η αναδημοσίευση αποσπασμάτων μόνον
του παρόντος βιβλίου,
χωρίς αλλοίωση ή μεταβολή του κειμένου,
και με την αναγραφή του ονόματος
του συγγραφέα ή του εκδότη
(Ν.2121/1993, άρθρο 18, παρ.1-2)

Με είχεν εν τη αρχή των οδών Αυτού!

Ποια είναι η ερμηνεία στις Παροιμίες, κεφ. Η/8;

- **ΠΟΙΑ** είναι η "σοφία" που αναφέρεται στις Παροιμίες Η/8;
- **ΠΟΙΑ** είναι η σχέση της "σοφίας" με την "φρόνηση";
- **ΠΟΙΟΝ ή ΤΙ** είχε ο Θεός εις την αρχή των οδών Του;
- **ΠΟΙΟΣ ή ΤΙ** γεννήθηκε πριν ακόμα υπάρξουν οι άβυσσοι, οι πηγές, τα όρη και οι πεδιάδες;
- **ΠΟΙΟΣ ή ΤΙ** ήταν πλησίον του Θεού και δημιουργούσε;
- **ΠΟΙΑ** είναι η απάντηση της Βίβλου σε αυτά τα ερωτήματα;

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ Η/8:1-2, 12-14, 22-33

«**01.** Δεν κράζει η **ΣΟΦΙΑ;** και δεν εκπέμπει την φωνήν αυτής η **ΣΥΝΕΣΙΣ;**

02. Ίσταται επί της κορυφής των υψηλών τόπων, υπέρ την οδόν, εν τω μέσω των τριόδων.....

---

12. Εγώ **η ΣΟΦΙΑ** κατοικώ μετά της **ΦΡΟΝΗΣΕΩΣ**, και εφευρίσκω γνώσιν συνετών βουλευμάτων.

13. Ο φόβος του Κυρίου είναι να μισή τις το κακόν· αλαζονείαν και αυθάδειαν και πονηράν οδόν και διεστραμμένον στόμα εγώ μισώ.

14. Εμού είναι η βουλή και η ασφάλεια· **εγώ είμαι η ΣΥΝΕΣΙΣ**· εμού η δύναμις.

---

22. Ο Κύριος με είχεν **εις την αρχή των οδών Αυτού**, προ των έργων Αυτού, απ' αιώνος.

23. Προ του αιώνος **με έχρισεν**, απ' αρχής, πριν υπάρξει η γη.

---

24. **Εγεννήθην** ότε δεν ήσαν αι άβυσσοι, ΟΤΕ δεν υπήρχον αι πηγαί αι αναβρύουσαι ύδατα·

25. Πριν τα όρη θεμελιωθούν, προ των λόφων, εγώ **εγεννήθην**,

26. ενώ δεν είχεν ακόμη κάμει την γην, ούτε πεδιάδας, ούτε κορυφάς χωμάτων της οικουμένης

27. ΟΤΕ ητοίμαζε τους ουρανούς, εγώ ήμην εκεί· ΟΤΕ περιέγραφε καμάραν υπεράνω του προσώπου της αβύσσου·

28. ΟΤΕ εστερέωνε τον αιθέρα επάνω· ΟΤΕ ωχύρωνε τας πηγάς της αβύσσου·

29. ΟΤΕ επέβαλλε τον νόμον αυτού εις την θάλασσαν, να μη παραβώσι τα ύδατα το πρόσταγμα αυτού· ότε διέταττε τα θεμέλια της γής·

---

30. τότε ήμην πλησίον αυτού δημιουργούσα· και εγώ ήμην καθ' ημέραν η τρυφή αυτού, ευφραινομένη πάντοτε ενώπιον αυτού,

31. ευφραινομένη εν τη οικουμένη της γης αυτού· και η τρυφή μου ήτο μετά των υιών των ανθρώπων.

---

32. Τώρα λοιπόν ακούσατέ μου, ω τέκνα· διότι μακάριοι οι φυλάττοντες τας οδούς μου.

33. Ακούσατε παιδείαν και γένεσθε σοφοί, και μη αποδοκιμάζετε αυτήν.....».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για την εύκολη κατανόηση του κειμένου της Αγίας Γραφής από τον αναγνώστη, στο παρόν βιβλίο χρησιμοποιείται **το κείμενο της μετάφρασης του αρχιμανδρίτη Νεόφυτου Βάμβα**..

Λέξεις εδαφίων που βρίσκονται σε παρένθεση, δεν υπάρχουν στο αρχαίο πρωτότυπο Ελληνικό κείμενο. Όπου στην Παλαιά Διαθήκη χρησιμοποιείται το κείμενο των **Εβδομήκοντα (Ο')** και στην Καινή Διαθήκη το **αρχαίο Ελληνικό κείμενο** υπάρχει σχετική ένδειξη.

Για τις παραπομπές των εδαφίων χρησιμοποιούνται και **ΓΡΑΜΜΑΤΑ (Α,Β,Γ ,...κλπ)** και **ΑΡΙΘΜΟΙ** (**1,2,3, ...κλπ**) Για παράδειγμα «βλ. Ματθαίος Ε/**5**:8 και Αποκάλυψη ΙΒ/**12**:9», δηλαδή: Ματθαίος, **5**^{ο} κεφάλαιο (**Ε**΄) και εδάφιο **8** και Αποκάλυψη, **12**^{ο} κεφάλαιο (**ΙΒ**΄) και εδάφιο **9.**

01. Η ΣΟΦΙΑ ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΕΙΤΑΙ

1. Πολλοί ερμηνευτές και μελετητές της Βίβλου, προσπαθώντας να ερμηνεύσουν τα παραπάνω εδάφια έρχονται σε αμηχανία και η μία ερμηνεία τους αναιρεί κάποια άλλη ερμηνεία τους. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι "προσωποποιούν" τη **σοφία του Θεού** και τη θεωρούν ότι είναι ο **Υιός του Θεού** και μάλιστα δίδουν τον χαρακτηρισμό ότι είναι ο προϋπάρχον **"Θεός Υιός"**, ένας όρος που δεν αναφέρεται ούτε μια φορά μέσα στην Αγία Γραφή. Δεχόμενοι όμως αυτή την ερμηνεία, προσκρούουν σε ένα άλλο βαθύ πρόβλημα, το οποίο είναι ότι ***"εφόσον προσωποποιούν τη ΣΟΦΙΑ, τότε για να είναι αξιόπιστη η ερμηνεία τους, θα πρέπει να προσωποποιήσουν και τη ΦΡΟΝΗΣΗ",*** η οποία ρητά αναφέρεται ότι κατοικεί μαζί με τη σοφία, δηλαδή "συγκατοικεί" (εδ.12). Επειδή το θέμα αυτό χρειάζεται εκτενέστερη ανάλυση και επειδή βρισκόμαστε στην εισαγωγή της μελέτης μας, θα αναφερθούμε για το θέμα στη συνέχεια με περισσότερες λεπτομέρειες.

Σε ολόκληρο σχεδόν το κεφάλαιο Η/**8** των Παροιμιών παρατηρούμε ότι η "σοφία" παρουσιάζεται μεν **σαν πρόσωπο**, αλλά μία ερμηνεία, σαν την παραπάνω θεωρείται επιφανειακή και αφήνει πολλά κενά, καθόσον δεν μπαίνει στην ουσία της υπόθεσης, στερούμενη του αποκαλυπτικού λόγου.

Εκείνο που είναι βέβαιο και δεν μπορεί να το αμφισβητήσει κανένας Βιβλικός μελετητής και ερμηνευτής είναι το γεγονός ότι σε ολόκληρο το κεφάλαιο Η/**8** των Παροιμιών **δεν αναφέρεται ρητά**, ούτε ότι "ΕΙΝΑΙ ο Υιός του Θεού", ούτε ότι "ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ο Υιός του Θεού". **Πως** λοιπόν εμείς θα οδηγηθούμε στην αλήθεια, ώστε να δεχτούμε ποια από τις 2 περιπτώσεις είναι η σωστή ερμηνεία και να αποφύγουμε να πέσουμε σε λάθος διδαχή**;**

Η σωστή απάντηση στο παραπάνω ερώτημα και η ορθή ερμηνεία του θέματος που εξετάζουμε βρίσκεται μέσα στην ίδια την Αγία Γραφή, η οποία δεν περιέχει λάθη ή αντιφάσεις. Η Γραφή ερμηνεύει τον εαυτό της και δεν χρειάζονται άλλες πρόσθετες πηγές ή οι δικές μας απόψεις και θέσεις. Για να μη γίνει διαστρέβλωση σε αυτά που θεωρούνται ότι είναι δυσνόητα ή δύσκολα μέσα στη Βίβλο, υπάρχουν **ερμηνευτικές αρχές** που πρέπει να γνωρίζουμε και

να ακολουθούμε, που όταν χρησιμοποιηθούν σωστά, θα είναι σαν μια πηγή που δίνει άφθονο και καθαρό νερό, το οποίο πλέον ακολουθεί μόνο του την πορεία, χωρίς ανθρώπινες παρερμηνείες. Εάν χρησιμοποιήσουμε λανθασμένες αρχές και κανόνες, το Πνεύμα του Κυρίου δεν θα μας οδηγήσει στην αλήθεια. Έχουμε ενώπιον του Θεού υπευθυνότητα να ορθοτομούμε τον Λόγο Του, κάτι που τα διάφορα θρησκευτικά κατεστημένα συστήματα δεν το κάνουν, με αποτέλεσμα να βρίσκονται στο σκοτάδι και όχι στο φως, να βρίσκονται σε λάθος πορεία.

2. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Επειδή το θέμα μας, αυτό καθ' εαυτό, δεν είναι να κάνουμε παρουσίαση και ανάλυση των ερμηνευτικών αρχών της Βίβλου, γι' αυτό θα γίνει μία πολύ **σύντομη αναφορά** των βασικών ερμηνευτικών κανόνων, τους οποίους πρέπει να εφαρμόζει, όχι μόνο ο μελετητής και αναλυτής της Βίβλου, αλλά και ο κάθε αναγνώστης. Οι κανόνες αυτοί, τους οποίους θα ακολουθήσουμε στην παρούσα μελέτη μας είναι οι ακόλουθοι**:**

α) **Δεχόμαστε την ερμηνεία που δίνει η ίδια η Βίβλος,** καθόσον την θεωρούμε **θεόπνευστη** και ότι δεν περιέχει λάθη ή αντιφάσεις. Δεν ερμηνεύουμε τη Γραφή, σύμφωνα με τις θεολογικές μας θέσεις, γιατί τότε προσθέτουμε στο Λόγο του Θεού και θα έχουμε την ετυμηγορία του Θεού εναντίον μας (**βλ.** Αποκάλυψη ΚΒ/**22:**18-19)**.**

β) **Δεν απομονώνουμε το εδάφιο** από τα συμφραζόμενά του εδάφια πριν και μετά και θα πρέπει αυτό να συμφωνεί πλήρως με όλη την υπόλοιπη Αγία Γραφή. Στην περίπτωση αυτή, εξετάζουμε ποιο είναι το **κεντρικό μήνυμα** που θέλει να δώσει ο συγγραφέας σε ολόκληρο το κεφάλαιο, μέσα στο οποίο είναι το επίμαχο εδάφιο και μετά το εξετάζουμε εάν συμφωνεί και με ολόκληρη τη Βίβλο.

γ) **Ερμηνεύουμε τα εδάφια "οπτόν εν πυρί"** και όχι ερμηνεία "κατά γράμμα", γιατί το γράμμα θανατώνει, ενώ το Πνεύμα ζωοποιεί. Ερμηνεύουμε δηλαδή τα εδάφια πνευματικά, που σημαίνει ότι είναι ψημένα στη φωτιά του Πνεύματος του Θεού, ώστε να έχουμε τον αποκαλυπτικό λόγο. Τι ακριβώς σημαίνει ερμηνεία ***"οπτόν εν πυρί",*** ο ενδιαφερόμενος θα βρει στο βιβλίο **"ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΑΠΑ-**

ΝΤΗΣΕΙΣ" (κωδικός 33) των εκδόσεων ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ.

δ) Εξετάζουμε τι ίσχυε την εποχή, κατά την οποία αναφέρεται το εδάφιο, λαμβάνοντας υπόψη ότι μέσα στη Βίβλο υπάρχει **ο πεζός λόγος** (**βλ.** Πράξεις Κς/**26:**1, ΚΗ/**28:**9,30, κλπ) και **ο μεταφορικός λόγος** (**βλ.** Ψαλμός ΚΒ/**22:**6, Ησαΐας ΝΕ/**55:**12, κλπ) και θα πρέπει να κάνουμε τον διαχωρισμό**.** Διαβάστε τα εδάφια αυτά, για να διακρίνετε τη διαφορά μεταξύ πεζού και μεταφορικού λόγου.

ε) Οι μεταφράσεις της Βίβλου δεν είναι θεόπνευστες. Κατά συνέπεια, λέξεις που έχουν μεταφραστεί λάθος δεν τις κάνουμε "σημαία" για να στηρίξουμε τη θεολογική μας θέση, ή το δογματικό μας πιστεύω.. Για το λόγο αυτό δεν δεχόμαστε και δεν χρησιμοποιούμε **μη Βιβλικούς όρους**, προκειμένου να ερμηνεύσουμε κάποιο εδάφιο. Η μακραίωνη ιστορία έχει αποδείξει περίτρανα ότι μεγάλες διαμάχες και διαιρέσεις της εκκλησίας και η δημιουργία ψευδοδιδασκαλιών και πλανών προήλθαν από τη χρήση αντί Βιβλικών όρων**.**

Τέτοια περίπτωση θα θίξουμε και στην παρούσα μελέτη μας, καθόσον για να στηρίξουν μία λάθος διδασκαλία σχετικά με τη "σοφία" στις Παροιμίες Η/**8**, μία μεγάλη μερίδα ερμηνευτών παγκόσμια χρησιμοποιεί έναν ή και περισσότερους αντί Βιβλικούς όρους και όχι μόνο αυτό, αλλά μη εφαρμόζοντας τους παραπάνω ερμηνευτικούς κανόνες, "ξεκόβει" τελείως το κεφάλαιο Η/**8** των Παροιμιών από τα συμφραζόμενα σε ολόκληρη την λοιπή Αγία Γραφή και καταλήγει σε λάθος συμπέρασμα, γεγονός που ο κάθε αναγνώστης θα το διαπιστώσει στις επόμενες σελίδες.

3. Ο ΧΡΥΣΟΣ ΒΙΒΛΙΚΟΣ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ

Μετά την αναφορά των παραπάνω **5** βασικών ερμηνευτικών κανόνων και επειδή το θέμα που εξετάζουμε είναι εξαιρετικής σημασίας, θα πρέπει να αναφερθούμε και σε έναν **χρυσό ερμηνευτικό κανόνα**, τον οποίο παρουσιάζει ο Λόγος του Θεού στο βιβλίο του προφήτη Ησαΐα ΚΗ/**28:**9-13 και μέσα στον κανόνα αυτό περικλείονται και όλοι οι άλλοι υπάρχοντες ερμηνευτικοί κανόνες και εδώ βέβαια θα αναφερθούμε συνοπτικά, σχολιάζοντας τα εδάφια 9 και 13.

«9. Τίνα θέλει διδάξει την σοφίαν; Και τίνα θέλει κάμει να καταλάβη την διδασκαλίαν; (Αυτοί είναι ως βρέφη**) απογεγαλακτισμένα, απεσπασμένα από των μαστών..... 13. Και ο λόγος του Κυρίου θέλει είσθαι προς αυτούς διδασκαλία επί διδασκαλίαν, διδασκαλία επί διδασκαλίαν, στίχος επί στίχον, στίχος επί στίχον, ολίγον εδώ, ολίγον εκεί· διά να ΠΕΡΙΠΑΤΗΣΩΣΙ και να ΠΡΟΣΚΟΠΤΩΣΙΝ εις τα οπίσω και να ΣΥΝΤΡΙΦΘΩΣΙ και να ΠΑΓΙΔΕΥΘΩΣΙ και να ΠΙΑΣΘΩΣΙ...»**.

Εάν δοθούν σωστές απαντήσεις, θα μπορεί ο άνθρωπος του Θεού και ο κάθε εκζητητής της αλήθειας, να βαδίζει με σταθερότητα και στηριζόμενος με σιγουριά επάνω στο Λόγο του Θεού, δεν θα έχει πλέον αμφιβολίες και αμφισβητήσεις**:**

(α) **«Ποιος θα διδάξει τη ΣΟΦΙΑ;»** Είναι η πρώτη ερώτηση και η σωστή απάντηση στο **"ποιος"** θα διδάξει σοφία είναι μονόδρομος, γιατί μόνο ο Θεός μπορεί να διδάξει στον άνθρωπο την αληθινή σοφία, οποιοσδήποτε άλλος, θα τον οδηγούσε σε λάθος επιλογές και σε ολισθηρούς και επικίνδυνους δρόμους**.**

(β) **«Και ποιον θα κάμει να καταλάβει τη ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ;»** Το δεύτερο ερώτημα ίσως να είναι πιο σημαντικό και ζωτικής σημασίας για την πνευματική πορεία του κάθε ανθρώπου και στο ερώτημα **"ποιον"** θα κάμει να καταλάβει τη διδασκαλία, η απάντηση έρχεται από μόνη της, ο Θεός διά του Πνεύματός Του θα κάνει τον άνθρωπο ΝΑ ΕΝΝΟΗΣΕΙ τη διδασκαλία Του.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥΤΟ: Το να εννοήσει ο κάθε άνθρωπος τη διδασκαλία του Θεού δεν είναι κάτι το πολύ "εύκολο"**.** Ο Λόγος του Θεού σαν σύνολο δεν είναι ένα νομικό κείμενο, που να λέγει άρθρο 1, άρθρο 2, άρθρο 3, κλπ, και μετά να δίνει διευκρινίσεις με παραγράφους 1, 2 ,3 κλπ, αλλά είναι όπως ακριβώς το περιγράφει ο Ησαΐας ***«διδασκαλίαν επί διδασκαλίαν, με στίχον επί στίχον, ΟΛΙΓΟΝ εδώ, ΟΛΙΓΟΝ εκεί...»*** (εδ.10,13). Το Λόγο του Θεού για να τον εννοήσει κάποιος δεν μπορεί να τον πάρει ξεκομμένο, αλλά σαν ένα ενιαίο σύνολο, θα αρχίσει να εξετάζει διδασκαλία με διδασκαλία, κεφάλαιο με κεφάλαιο, στίχο με στίχο, εδάφιο με εδάφιο, ολίγον εδώ και ολίγον εκεί.

Ο Λόγος του Θεού πνευματικώς ανακρίνεται και πνευματικώς ερμηνεύεται, δεν είναι για τον καθένα, είναι μόνο γι' αυτούς που **εκζητού**ν τον Κύριο με όλη τους την καρδιά, γι' αυτούς που **επιποθούν** την αλήθεια. **Εάν** δεν έχουν αυτή τη θέρμη και το ζή-

λο, **εάν** εξετάζουν τα πράγματα του Θεού επιφανειακά και επιπόλαια, **εάν** η καρδιά τους δεν είναι ειλικρινής, δεν θα μπορέσουν ποτέ να οδηγηθούν στην αλήθεια, με αποτέλεσμα αυτοί που δεν έχουν αυτή την εκζήτηση ***«να περιπατήσουν και να προσκόψουν εις τα οπίσω, να συντριφθούν, να παγιδευτούν και να πιαστούν»*.**

Με απλά λόγια, θα μπορούσαμε να πούμε ότι **ο Θεός έχει κωδικοποιήσει τις αλήθειές Του** μέσα στο Λόγο Του, την Αγία Γραφή, για να μην τις καταλαβαίνει ο οποιοσδήποτε και για να μην ρίχνεται ***«το άγιον εις τους κύνας»*** (Ματθαίος Ζ/**7:**6), αλλά να είναι αποκαλυπτικός ο Λόγος Του ΜΟΝΟΝ σε αυτόν που πράγματι θέλει με ειλικρινή καρδιά να γνωρίσει τον Θεό και να έχει επίγνωση του Λόγου Του. Η αποκάλυψη των αληθειών του Λόγου του Θεού μοιάζει σαν ένα **πνευματικό παζλ**, δηλαδή η μία διδασκαλία έρχεται σε πλήρη αρμονία και συμφωνία με την άλλη διδασκαλία, υπάρχει ένα θαυμαστό "δέσιμο" ανάμεσα στις διδασκαλίες και το αποτέλεσμα είναι **ολίγον εδώ** (ένα μέρος κάποιας αλήθειας) **και ολίγον εκεί** (ένα άλλο μέρος της ίδιας αλήθειας) να έρχεται η πλήρη ταύτιση του Λόγου του Θεού, ώστε όταν ολοκληρώνεται το παζλ να φαίνεται η θαυμαστή αποκάλυψη που ο Κύριος Ιησούς θέλει να μας δώσει και όταν αυτό το εννοήσουμε, τότε η καρδιά μας γεμίζει ευφροσύνη και αυθόρμητα έρχονται στα χείλη μας λόγια δοξολογίας και αλαλαγμού.

Αυτός είναι ο τρόπος ερμηνείας της Γραφής, που ο Ησαΐας μας δείχνει. Ένα εδάφιο ποτέ δεν το παίρνουμε μεμονωμένο, αλλά για να βγάλουμε ασφαλή και αξιόπιστα συμπεράσματα, θα πρέπει να ακολουθούμε τους βασικούς ερμηνευτικούς κανόνες της Βίβλου.

4. <u>Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ</u>

Ερχόμαστε πάλι στις Παροιμίες Η/**8:**22-23, όπου λέγει: **«Ο Κύριος με είχεν εις την αρχή των οδών Αυτού,** ***προ των έργων Αυτού, απ' αιώνος. Προ του αιώνος*** **με έχρισεν,** ***απ' αρχής, πριν υπάρξει η γη».*** Η βαθύτερη ερμηνεία και παραδοχή είναι πως πρόκειται για τον ίδιο τον Ιησού, **ως η αρχή της βουλής του Θεού**, τον οποίο ο Θεός **(α)** <u>**τον είχε**</u> στην αρχή των οδών Αυτού, **(β)** <u>**τον έχρισε**</u> πριν ακόμα υπάρξει η γη, και **(γ)** <u>**τον γέννησε**</u> όταν δεν υπήρχαν οι άβυσσοι ή οι πηγές που να βγάζουν νερά, τον "γέννησε" πριν ακόμα θεμελιωθούν τα όρη και όταν ακόμα δεν είχε δημιουργήσει τη γη με τις πεδιάδες και τα όρη.

Όπως είναι διατυπωμένο ολόκληρο το Η/**8** κεφάλαιο των Παροιμιών αποτελεί μία υπέροχη ποιητική έκφραση της βουλής του Θεού, το περιεχόμενο της οποίας είναι **προφητικό** και προσωποποιεί τη "σοφία" ως μια γυναίκα, στόχος της οποίας είναι να μας διδάξει για τον αναμενόμενο Μεσσία **ως την αρχή μέσα στην ΠΡΟΓΝΩΣΗ και τη ΒΟΥΛΗ του Θεού,** τόσο ως αρχή της ***ΥΛΙΚΗΣ δημιουργίας***, όσο ιδιαίτερα ως αρχή της ***ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ δημιουργίας*** του Θεού**.**

Χρησιμοποιώντας τους ερμηνευτικούς κανόνες, όπως προαναφέρθηκε, παρατηρούμε ότι η περικοπή Παροιμίες Η/**8:**22-26 αφήνει "κενά" στην πλήρη κατανόηση του θέματος, αλλά παρ' όλα αυτά η περικοπή αυτή θεωρείται ένα από τα πιο ισχυρά επιχειρήματα μιας λάθος διαδεδομένης διδασκαλίας, η οποία προϋποθέτει την προϋπαρξη του Ιησού, ως **"Θεού Υιού"** και όχι ως **"Λόγου του Θεού"** όπως σαφώς διδάσκεται μέσα στη Βίβλο, σημειωτέον ότι ο όρος "Θεός Υιός" είναι ανύπαρκτος σε ολόκληρη τη Βίβλο, αλλά ούτε και αφήνεται νύξη ή υπονοείται κάτι τέτοιο, Ο όρος αυτός είναι καθαρά ένας ανθρώπινος όρος, ο οποίος υιοθετήθηκε τον 3ο με 4ο μ.Χ. αιώνα από την τότε κατεστημένη Ανατολική και Δυτική εκκλησία, προκειμένου να υποστηρίξει απόψεις ενός **ιερατείου**, το οποίο ιερατείο ο Ιησούς Χριστός με τη σταυρική θυσία Του, το κατήργησε, όταν είπε επάνω στο σταυρό του Γολγοθά "τετέλεσται" και το καταπέτασμα του επίγειου ναού σχίστηκε από πάνω προς τα κάτω**.**

Οι υποστηρικτές της άποψης, δέχονται ότι ο Υιός, όχι μόνο ήταν ΠΑΡΩΝ στη δημιουργία, αλλά ότι και ο ΙΔΙΟΣ δημιουργούσε **μαζί** με τον Πατέρα, καθόσον ο ίδιος Υιός το επιβεβαιώνει με **6 «ότε» ("όταν"** δημοτική**),** με **6** επιχειρήματα, λέγοντας ότι, Εγώ ήμουν εκεί, ΟΤΑΝ ο Πατέρας μου έκανε όλα αυτά**:** ***«*****27.** <u>**Ότε**</u> ***ητοίμαζε τους ουρανούς,*** **εγώ ήμην εκεί·** <u>**ότε**</u> ***περιέγραφε καμάραν υπεράνω του προσώπου της αβύσσου·*** **28.** <u>**ότε**</u> ***εστερέωνε τον αιθέρα επάνω·*** <u>**ότε**</u> ***οχύρωνε τας πηγάς της αβύσσου·*** **29.** <u>**ότε**</u> ***επέβαλλε τον νόμον Αυτού εις την θάλασσαν, να μη παραβώσι τα ύδατα το πρόσταγμα Αυτού·*** <u>**ότε**</u> ***διέτασσε τα θεμέλια της γης·*** **30.** ***τότε*** **ήμην πλησίον Αυτού δημιουργούσα·** ***και εγώ ήμην καθ' ημέραν η τρυφή Αυτού, ευφραινομένη πάντοτε ενώπιον Αυτού»*** (Παροιμίες Η/**8:**27-30, κείμενο Βάμβα)**.**

Επειδή η Βίβλος είναι ο θεόπνευστος και αποκαλυπτικός Λόγος του Θεού και επειδή **η ίδια ερμηνεύει τον εαυτόν της**, μέσα από αυτήν θα αντλήσουμε τα επιχειρήματά μας για να αποδείξουμε ότι η παραπάνω διδαχή δεν έχει ισχυρά ερείσματα και ότι η "σοφία" **αντιπροσωπεύει** τον Κύριο Ιησού **σαν την ΑΡΧΗ μέσα στην πρόθεση και τη βούληση του Πατέρα Θεού,** όχι μόνο για την ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ, αλλά και για την ΥΛΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ.

Ο ΘΕΟΣ ΠΡΟΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗ ΤΗΣ

Εδώ θα αναφερθούμε σε ένα γεγονός, το οποίο είναι πολύ γνωστό και το οποίο διδάσκεται μεν από κάθε αναγεννημένο εργάτη του Κυρίου, αλλά όταν καλείται να ερμηνεύσει τις Παροιμίες Η/**8** το παραβλέπει, ή το αποσιωπά**.** Το γεγονός αυτό είναι ότι **η ΕΚΚΛΗΣΙΑ,** ως το σώμα του Ιησού και **ο ΥΙΟΣ,** ως η κεφαλή του σώματος της εκκλησίας, **είχαν προγνωριστεί** ***«προ καταβολής κόσμου»*** (βλ. Ιάκωβος Α/**1:**18**,** Α' Πέτρου Α/**1:**20, **αρχαίο**), **είχαν γεννηθεί** μέσα στη σκέψη του Πατέρα και για τον Θεό όλα τα έργα Του ήταν ήδη τελειωμένα ***«πριν ακόμα ο κόσμος γίνει»*** (βλ. Εβραίους Δ/**4:**3, κλπ)**.**

Ο Ιάκωβος στην επιστολή του γράφει για την "προϋπαρξη" της εκκλησίας**:** ***«Εξ ιδίας Αυτού θελήσεως*** **εγέννησεν** ***("απεκύησεν") ημάς διά του λόγου της αληθείας, διά να ήμεθα ημείς*** **απαρχή** ***τις των κτισμάτων αυτού»*** (Ιάκωβος Α/**1:**18)**.** Εδώ υπάρχουν δύο λέξεις κλειδιά "εγέννησεν" και "απαρχή", που φανερώνουν την πρόθεση και τη βούληση του Θεού προ καταβολής κόσμου. Το θεόπνευστο αρχαίο Ελληνικό κείμενο δεν γράφει "εγέννησεν" (όπως το κείμενο Βάμβα), αλλά γράφει **"απεκύησεν"**, δηλαδή ο Θεός μας "κυοφορούσε" μέσα στη βουλή Του και στην πρόθεσή Του, **προ καταβολής κόσμου** και όταν δεχτήκαμε τον αναστημένο Ιησού ως προσωπικό μας σωτήρα, **τότε** μας "απεκύησεν", μας γέννησε πνευματικά και μας έκανε υιούς και θυγατέρες Του.

Ο Παύλος αναφέρεται στην "προϋπαρξη της εκκλησίας**:** ***«Καθώς*** **εξέλεξεν** ***ημάς δι' αυτού προ καταβολής κόσμου, διά να είμεθα άγιοι και άμωμοι ενώπιον Αυτού διά της αγάπης ....γνωστοποιήσας εις ημάς το μυστήριον του θελήματος Αυτού κατά την ευδοκίαν Αυτού, την οποίαν*** **προέθετο** ***εν εαυτώ»*** (Εφεσίους Α/**1:**4,9). Προ καταβολής κόσμου ο Θεός "εξέλεξεν ημάς", εξέλεξε τον λαό Του και αυτό είναι

που αποκαλεί **"το μυστήριον του θελήματος"**, ένα μυστήριο που μας το γνωστοποίησε και που μας έκανε κοινωνούς των θείων σχεδίων Του. Μεγάλη ευλογία για την εκκλησία!!

Το διευκρινίζει η Γραφή ότι ο Θεός **"προέθετο"** στον εαυτό Του το σώμα της εκκλησίας Του, αλλά το σώμα έχει και "κεφαλή" και όταν "**προ**θέτεις", όταν "**προ**γνωρίζεις" ένα σώμα, ποτέ δεν το προγνωρίζεις ακέφαλο, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στη συνέχεια ο απόστολος Πέτρος. Εδώ είναι που εφαρμόζεται πλήρως η αρχή του Λόγου του Θεού ***«διδασκαλίαν επί διδασκαλίαν, με στίχον επί στίχον, ολίγον εδώ, ολίγον εκεί...»***.

Ο Παύλος επίσης αναφέρεται στην πρόθεση του Πατέρα μέσα στον Ιησού Χριστό. Στο αρχαίο κείμενο στην Εφεσίους Γ/**3:**11 γράφει**:** ***«...Κατά πρόθεσιν των αιώνων, ην εποίησεν εν Χριστώ Ιησού τω Κυρίω ημών»***. Ο Παύλος λέγει "**εν** Χριστώ Ιησού", όχι "**διά** Χριστού Ιησού", δηλαδή η αιώνια πρόθεση του Θεού ήταν μέσα **("εν")** στον Ιησού Χριστό, ο οποίος ήταν το μέσο της βουλής του Πατέρα. Είναι γνωστό ότι γραμματικά **"χριστός"** δεν είναι όνομα, αλλά ιδιότητα του Ιησού και "χριστός" σημαίνει ο "κεχρισμένος". Ο Υιός του Θεού έγινε "χριστός" όταν το άγιο Πνεύμα του Θεού Πατέρα ήρθε επάνω Του και έμεινε σ' Αυτόν, κατά τη βάπτισή Του από τον Ιωάννη τον πρόδρομο στον Ιορδάνη ποταμό. Αυτό έγινε ***"προ των αιώνων",*** ήταν μέσα στην πρόθεση και στη βουλή του Πατέρα και τώρα ο Πατέρας "απεκύησεν" αυτό που κυοφορούσε μέσα Του, όπως θα αναφέρουμε στη συνέχεια με περισσότερες λεπτομέρειες.

Ο Πέτρος αναφέρεται στην προφητική προϋπαρξη του Υιού του Θεού, της κεφαλής του σώματος της εκκλησίας, λέγοντας**:** ***«Εξεύροντες ότι δεν ελυτρώθητε από της ματαίας πατροπαραδότου διαγωγής υμών διά φθαρτών, αργυρίου ή χρυσίου, αλλά*** *(ελυτρώθητε)* ***διά του τιμίου αίματος του Χριστού, ως αμνού αμώμου και ασπίλου, όστις ήτο μεν*** **"προωρισμένος"** ***προ καταβολής κόσμου,*** **εφανερώθη** ***δε εν τοις εσχάτοις καιροίς διά εσάς»*** (Α' Πέτρου Α/**1:**18-20)**.** Και εδώ έχουμε 2 λέξεις κλειδιά ("προωρισμένος" και "εφανερώθη"), αλλά δεν αποδίδονται σωστά από το κείμενο της μετάφρασης του Βάμβα και αλλάζει τελείως το νόημα.

Ολόκληρο το εδάφιο 20 στο αρχαίο Ελληνικό κείμενο γράφει

"....ΠΡΟΕΓΝΩΣΜΕΝΟΥ μεν προ καταβολής κόσμου, ΦΑΝΕΡΩΘΕΝΤΟΣ δε επ' εσχάτων των χρόνων δι' υμάς». Υπάρχει σαφής διαφορά μεταξύ των 2 λέξεων "προορίζω" και "προγνωρίζω". Ο Θεός **προγνώρισε τον Υιό Του** προ καταβολής κόσμου και όταν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου "εγεννήθη εκ γυναικός", όπου φανερώθηκε και έγινε η κεφαλή του σώματος της εκκλησίας. Και η ΕΚΚΛΗΣΙΑ και ο ΥΙΟΣ είχαν **προγνωριστεί** προ καταβολής κόσμου, ο δε Ιησούς συχνά αναφέρεται στη Γραφή ως το "αρνίον το εσφαγμένον προ καταβολής κόσμου", υπονοώντας τη σταυρική θυσία Του.

Την ημέρα της Πεντηκοστής, ο απόστολος Πέτρος αυτό το διακήρυξε περίτρανα, λέγοντας στο συγκεντρωμένο πλήθος ότι ο Ιησούς, που ήταν το Αρνίο το εσφαγμένο προ καταβολής κόσμου, Τον συνέλαβαν και Τον σταύρωσαν κατά την ορισμένη από τον Θεό βουλή και πρόγνωση**:** ***«Τούτον λαβόντες παραδεδομένον κατά την ωρισμένην* ΒΟΥΛΗΝ και ΠΡΟΓΝΩΣΙΝ *του Θεού, διά χειρών ανόμων σταυρώσαντες εθανατώσατε.....»*** (Πράξεις Β/**2:**23)**.**

Ολόκληρη η Βίβλος και ιδιαίτερα η Καινή Διαθήκη, η οποία αποτελεί την εκπλήρωση των προφητειών της Παλαιάς Διαθήκης, είναι γεμάτη από σαφείς αναφορές για την **προφητική προϋπαρξη** της ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ και του ΜΕΣΣΙΑ, την κεφαλή της εκκλησίας, όπως**:**

- ***«Απεκύησεν ημάς»*** *και* ***«απαρχή των κτισμάτων Αυτού»***
- ***«Πρόεθετο εν εαυτώ.....»*** (Εφεσίους Α/**1:**4,9).
- ***«Προεγνωσμένου μεν....»*** (Α' Πέτρου Α/**1:**20)**.**
- ***«Κατά την ωρισμένην βουλή και προγνωσιν»***
- ***«Κατά πρόγνωσιν Θεού Πατρός»*** (Α' Πέτρου Α/**1:**2).
- ***«Πρωτότοκος πάσης κτίσεως»*** (Κολοσσαείς Α/**1:**15-16).
- ***«*Αρχή *της κτίσεως του Θεού...»*** (Αποκάλυψη Γ/**3:**14).
- ***«Εν* αρχή *ήν ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν»***
- ***«Έκτισέ με* αρχή *των οδών Αυτού»*** (Παροιμίες Η/**8:**22).
- ***«Του οποίου αι έξοδοι είναι* απ' αρχής*.....»*** (Μιχαίας Ε/**5:** 2)**.**
- ***«ΠΡΟ του αιώνος* με έχρισεν*, απ' αρχής...»*** (Παροιμ.Η/**8:**23).

- ***«Προ του αιώνος εθεμελίωσεν με εν αρχή...»*** (κείμενο Ο').
- ***«Διά τούτο* έχρισεν σε *ο Θεός, ο Θεός σου»*** (Ψαλμός ΜΕ/**45:**7).
- ***«Κατά πρόθεσιν των αιώνων, ήν εποίησεν εν Χριστώ Ιησού»***
- ***«Προετοίμασεν ο Θεός...»*** (Εφεσίους Β/**2:**10).
- ***«Ητοιμασμένην βασιλείαν ΑΠΟ καταβολής κόσμου».***
- ***«Αρνίον εσφαγμένον ΠΡΟ καταβολής κόσμου..»***
- ***«Ήσαν και εκτίσθησαν...»*** (Αποκάλυψη Δ/**4:**1).

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Πολλά από τα παραπάνω εδάφια έχουν τεθεί σύμφωνα με την μετάφραση των Εβδομήκοντα και το αρχαίο Ελληνικό κείμενο).

Ενώ υπάρχουν οι παραπάνω αναφορές και πλείστες άλλες, θα αναφερθώ μόνο στην περίπτωση ***"προ καταβολής κόσμου",*** καθόσον οι μελετητές και ερμηνευτές της Βίβλου, οι κήρυκες και οι πιστοί γενικά, χρησιμοποιούν κατά κόρον τη φράση αυτή και την επαναλάμβάνουν στερεότυπα, χωρίς όμως να αναφέρονται στο βαθύτερο νόημά της, στη βαθύτερη αποκάλυψή της, **ότι ο Θεός τα είχε προετοιμάσει ΟΛΑ, πριν υπάρξει ο κόσμος** και κέντρο όλων ήταν ο Υιός **Του,** ο οποίος θα γεννιόταν και θα περικλείονταν τα πάντα σ' Αυτόν, όπως θα δούμε αμέσως παρακάτω.

5. Ο ΙΗΣΟΥΣ, ΠΡΩΤΟΤΟΚΟΣ ΠΑΣΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ

Οι αναφορές της Βίβλου ότι ο Ιησούς είναι η αρχή της κτίσης του Θεού και ο πρωτότοκος όλης της δημιουργίας Του είναι συχνές και αλλεπάλληλες και αυτό έχει άμεση σχέση με το κεντρικό εδάφιο που εξετάζουμε (Παροιμίες Η/**8:**22) και το οποίο ο Βάμβας το μεταφράζει διαφορετικά από το κείμενο της μετάφρασης των Εβδομήκοντα, αλλάζοντας το νόημα**:**

- **ΒΑΜΒΑΣ:** ***«Ο Κύριος με είχεν εν τη αρχή των οδών Αυτού, προ των έργων Αυτού, απ' αιώνος».***
- **ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ:** ***«Κύριος έκτισέν με αρχήν οδών Αυτού εις έργα Αυτού»***

Και ο Βάμβας και οι Εβδομήκοντα έχουν μεταφράσει το πρωτότυπο Εβραϊκό κείμενο, πλην όμως βλέπουμε εδώ να χρησιμοποιούν ορολογίες, οι οποίες έχουν διαφορετικές έννοιες. Ο Βάμβας

γράφει **"με είχεν",** ενώ οι Εβδομήκοντα γράφουν **"έκτισέν με".** Σύμφωνα με τους μελετητές της Βίβλου, αλλά και του λόγιου Εβραϊστή Γεσένιου η αντίστοιχη λέξη που χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο Εβραϊκό κείμενο έχει την έννοια του **"κτίζω - θέτω θεμέλιο - δίνω μορφή".** Ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει "δεν είχε μαζί του" τη ΣΟΦΙΑ, **ως πρόσωπο**, ως "Θεό Υιό", αλλά την έκτισε πνευματικά, την θεμελίωσε και της έδωσε μορφή, που σημαίνει ότι **έθεσε το θεμέλιο** για το σχέδιο της σωτηρίας του ανθρώπου, κέντρο της οποίας θα ήταν ο Υιός Του, τον οποίο **θα έχριε** για τη διακονία αυτή, όταν θα γεννιόταν από παρθένα γυναίκα και **τον οποίο προγνώρισε και τον έθεσε θεμέλιο και αρχή των οδών Του.**

Αυτό είναι μία περίτρανη αλήθεια, την οποία συναντάμε στην Καινή Διαθήκη. Προς επιβεβαίωση, ας προσέξουμε ένα προς ένα, τα παρακάτω εδάφια, τα οποία είναι χαρακτηριστικά (κείμενο Βάμβα)**:**

(1) **ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ Α/**1:**15-16** ***«Ο οποίος*** *(Ιησούς)* ***είναι εικών του Θεού του αοράτου,*** **πρωτότοκος πάσης κτίσεως,** ***επειδή δι' Αυτού*** **εκτίσθησαν** ***τα πάντα, τα εν τοις ουρανοίς και τα επί της γης, τα ορατά και τα αόρατα, είτε θρόνοι, είτε κυριότητες, είτε αρχαί, είτε εξουσίαι· τα πάντα δι' Αυτού και εις Αυτόν*** **εκτίσθησαν**....**».**

(2) **ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ Α/**1:**17-19** ***«Και Αυτός*** *(ο Ιησούς)* **είναι προ πάντων,** ***και τα πάντα συντηρούνται δι' Αυτού*** ***("εν Αυτώ συνέστηκεν",*** αρχαίο**),** ***και Αυτός είναι η κεφαλή του σώματος, της εκκλησίας·*** **ο οποίος είναι αρχή,** ***πρωτότοκος εκ των νεκρών, διά να γίνει αυτός*** **πρωτεύων εις τα πάντα,** ***διότι "εν αυτώ" ηυδόκησεν ο Πατήρ να κατοικήσει παν το πλήρωμα».***

(3) **ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Γ/**3:**14** ***«Και προς τον άγγελον της εκκλησίας των Λαοδικέων γράψον· Ταύτα λέγει ο Αμήν, ο μάρτυς ο πιστός και αληθινός,*** **η αρχή της κτίσεως** ***του Θεού».***

(4) **ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Δ/**4:**11** ***«Άξιος είσαι, Κύριε, να λάβεις την δόξαν και την τιμήν και την δύναμιν, διότι*** **Συ έκτισας τα πάντα,** ***και διά το θέλημά σου υπάρχουν*** ***("ήσαν",*** αρχαίο***) και εκτίσθησαν».***

(5) **ΕΦΕΣΙΟΥΣ Β/**2:**10** ***«Διότι αυτού ποίημα είμεθα,*** **κτισθέντες** ***εν Χριστώ Ιησού προς έργα καλά, τα οποία*** **προητοίμασεν** ***ο Θεός διά να περιπατήσωμεν εις αυτα...».***

(6) **ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ Η/**8:**22** ***«Κύριος*** **έκτισεν με** ***αρχήν οδών Αυτού εις έργα Αυτού»*** (κείμενο Εβδομήκοντα)**.**

Από τα παραπάνω εδάφια θα πρέπει να επισημάνουμε την αποκάλυψη που υπάρχει στο εδάφιο Αποκάλυψη Δ/**4:**11, όπου στο αρχαίο θεόπνευστο κείμενο γράφει ***«ΗΣΑΝ και ΕΚΤΙΣΘΗΣΑΝ»*****,** δηλαδή πρώτα "ήσαν" και μετά "εκτίσθησαν", που πολύ απλά σημαίνει ότι υπήρχαν πριν ακόμα δημιουργηθούν (κτισθούν). **Ο Θεός είχε προγνωρίσει τα πάντα και μέσα στο θέλημά Του**, στη βουλή Του είναι "ήδη τετελεσμένα". Για τον Θεό, που είναι ΑΝΑΡΧΟΣ και ΑΙΩΝΙΟΣ, γι' Αυτόν δεν υπάρχει αρχή και τέλος, για τον Θεό ***«ό,τι έγεινεν,*** **ήδη είναι·** ***και ό,τι θέλει γείνει,*** **ήδη έγεινε·** ***και ο Θεός ανακαλεί τα παρελθόντα»*** (Εκκλησιαστής Γ/**3:**15), **ο Θεός γνωρίζει το ΤΕΛΟΣ από την ΑΡΧΗ**, ο Θεός είναι η αρχή των πάντων και το τέλος των πάντων, είναι Αυτός που έχει θέσει τη σφραγίδα της τελειότητας στα σχέδιά Του, τα οποία έχει τελειώσει "προ καταβολής κόσμου".

Ο Θεός είχε "γεννήσει" (σχεδιάσει-τελειώσει) τα έργα Του, πριν ακόμα τα δημιουργήσει και προείδε ότι ήσαν "καλά λίαν", γι' αυτό και αναπαύθηκε την έβδομη ημέρα, η οποία είναι τύπος και συμβολισμός της έβδομης χιλιετηρίδας ανάπαυσης και της πνευματικής κατάπαυσης του πιστού**.**

Το εδάφιο Παροιμίες Η/**8:**22 της Παλαιάς Διαθήκης (κατά το κείμενο των Εβδομήκοντα), έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τα παραπάνω εδάφια της Καινής Διαθήκης. Ο Ιησούς είναι ο πρωτότοκος της πνευματικής δημιουργίας του Θεού, είναι η αρχή της πνευματικής κτίσης**:** ***«Εν αρχή ήν ο λόγος και ο λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν...»*** (Ιωάννης Α/**1:**1, **αρχαίο**). "**Προς**" σημαίνει "μέσα"**,** ενώ **"παρά",** όπως το μεταφράζει ο Βάμβας, σημαίνει "δίπλα"**.** Ο **"λόγος"** είναι μία ιδιότητα, ένα χαρακτηριστικό του Θεού Πατέρα και μάλιστα είναι μια μεταφορική έννοια. Όπως ο κάθε άνθρωπος έχει "λόγο" και ο λόγος του είναι ξεχωριστός, μοναδικός και τον αντιπροσωπεύει, **έτσι ακριβώς και ο Θεός έχει "Λόγο", όπως έχει σοφία, φρόνηση, σύνεση, βούληση κλπ**. (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όταν αναφερόμαστε στον «**Λ**όγο» του Πατέρα, θα τίθεται για διάκριση με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα, δηλαδή «**Λ**όγος»)**.**

Ο Θεός με τον "Λόγο" Του δημιούργησε τα πάντα (Ψαλμός

ΛΓ/**33:**6-9, κλπ). Αυτός ο "ΛΟΓΟΣ του Θεού" ***«σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν»*** (Ιωάννης Α/**1:**14, **αρχαίο**). Όταν ήρθε το πλήρωμα των καιρών ο "ΛΟΓΟΣ του Θεού έγινε άνθρωπος" και ο Ιωάννης δεν λέγει ότι έγινε άνθρωπος ο υποτιθέμενος προϋπάρχων "Θεός Υιός", ούτε ότι ο "χριστός" έγινε άνθρωπος, γιατί **"χριστός"** σημαίνει "κεχρισμένος" και ο Θεός είναι που χρίει τον άνθρωπο. Ούτε επίσης αναφέρεται μέσα στην Καινή Διαθήκη ότι "ο Υιός του Θεού έγινε άνθρωπος", αλλά **"ο Λόγος του Θεού Πατέρα έγινε σάρκα".** Η διακήρυξη της Γραφής είναι ***«ο Θεός φανερώθηκε εν σαρκί»*** (Α' Τιμοθέου Γ/**3:**16), φανερώθηκε στο πρόσωπο του εκλεκτού Του, του Ιησού, μέσα στον οποίο κατοίκησε με όλο το πλήρωμα του αγίου Πνεύματός Του, κατοίκησε σ' Αυτόν χωρίς μέτρο (Ιωάννης Γ/**3:**34).

Ο Ιωάννης, ως Εβραίος που γνώριζε το νόμο του Μωυσή, είχε επίγνωση ποιος ήταν "ο Λόγος" όταν έγραφε ***«ο Λόγος σαρξ εγένετο»***. Ο Λόγος του Πατέρα πήρε υπόσταση ανθρώπου και αυτό ήταν μια διαδικασία του Πνεύματος του Θεού, ο Λόγος που έγινε άνθρωπος είναι ο χαρακτήρας της "υποστάσεως" του Θεού Πατέρα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην επιστολή προς Εβραίους Α/**1:**3 ***«όστις ών απαύγασμα της δόξης και χαρακτήρ της υποστάσεως Αυτού»***. ΑΠΑΥΓΑΣΜΑ σημαίνει "ακτινοβολία" και ΧΑΡΑΚΤΗΡ σημαίνει "αποτύπωμα". Ο Λόγος του Πατέρα Θεού, που έγινε άνθρωπος και χρίστηκε από το Πνεύμα Του είναι η ακτινοβολία και το αποτύπωμα του Θεού, είναι η φανέρωση της αόρατης υπόστασης του Θεού, είναι η ορατή εικόνα του αόρατου Θεού.

Ο Ιησούς (η φανέρωση του Πατέρα, ο Λόγος του Πατέρα που έγινε άνθρωπος) είναι η κεφαλή του σώματος και μετά ακολουθεί το πνευματικό Του σώμα, **η εκκλησία**, της οποίας ο ίδιος ο Ιησούς είναι ο "ακρογωνιαίος λίθος", ένα πνευματικό οικοδόμημα που θεμελιώθηκε και κτίστηκε από τους αποστόλους και τους προφήτες**:** ***«*****Εποικοδομηθέντες** ***επί το ΘΕΜΕΛΙΟΝ των αποστόλων και προφητών, όντος* ακρογωνιαίου λίθου** ***Αυτού του Ιησού Χριστού· εις τον οποίον ΠΑΣΑ Η ΟΙΚΟΔΟΜΗ συναρμολογουμένη αυξάνεται εις ναόν άγιον εν Κυρίω· εις τον οποίον και εσείς* ΣΥΝοικοδομείσθε** ***εις κατοικητήριον του Θεού διά του Πνεύματος....»*** (Εφεσίους Β/**2:**20-22)**.**

Η εκκλησία, ως άγιο σώμα του Χριστού, είναι η συνέχεια της

πνευματικής κτίσης του Θεού**:** ***«Όθεν εάν κάποιος είναι εν Χριστώ είναι* νέον κτίσμα** ***("καινή κτίσις",* αρχαίο)· *τα αρχαία παρήλθον, ιδού, τα πάντα έγιναν νέα»*** (Β' Κορινθίους Ε/**5:**17)**.**

Το ίδιο αναφέρει για την προγνώριση ("προϋπαρξη") της εκκλησίας και ο Ιάκωβος στην ομώνυμη επιστολή του**:** ***«Εξ ιδίας Αυτού θελήσεως εγέννησεν ημάς ("βουληθείς απεκύησεν ημάς",*** αρχαίο***) διά του λόγου της αληθείας, διά να είμεθα ημείς κάποια ΑΠΑΡΧΗ* των κτισμάτων** ***Αυτού»*** (Ιάκωβος Α/**1:**18)**.** Οι 2 εκφράσεις του Παύλου ("**πρωτότοκος πάσης κτίσεως**") και του Ιακώβου ("**απεκύησεν ημάς**"), έχουν άμεση σχέση με την **"κυοφορία"** και ποτέ δεν κυοφορείται για να γεννηθεί ένας θεός, επειδή ο ένας και μόνος αληθινός Θεός είναι αγέννητος, άπειρος, χωρίς αρχή και τέλος, που σημαίνει ότι Θεός δεν πολλαπλασιάζεται, δεν αλλοιώνεται και δεν διαιρείται. Η Βίβλος προφητικά μιλά για τη γέννηση του "ανθρώπου Χριστού" και όχι για κάποιον ανύπαρκτο "Θεό Υιό" και όπως αναφέρει ο Παύλος ο γεννηθείς Χριστός είναι **«η εικών του Θεού του αοράτου»** και η εικόνα είναι άμεση συνδεμένη με τον άνθρωπο.

Η λέξη "πρωτότοκος", αυτόματα παραπέμπει σε "δευτερότοκο", "τριτότοκο", κλπ. Ο Ιησούς είναι ο πρωτότοκος από τους νεκρούς και εμείς, οι υιοί και θυγατέρες του Θεού, είμαστε οι δευτερότοκοι και τριτότοκοι. Εάν ο υποτιθέμενος "Θεός Υιός" ήταν ο πρωτότοκος, **τότε ο Θεός θα "έτεκε"** πολλούς "Θεούς Υιούς", κάτι που φυσικά είναι παράλογο και αυτό δεν διδάσκεται από κανέναν.

Είναι αυθαίρετη η ερμηνεία ότι η "σοφία" στο Η/**8** κεφάλαιο των Παροιμιών είναι **ένα ξεχωριστό και διακριτό θείο πρόσωπο** και αυτό το συμπέρασμα βγαίνει από την ερμηνεία, την οποία δίνει ο Παύλος στις επιστολές του και όταν η ίδια η Γραφή ερμηνεύει τον εαυτόν της, εμείς δεν μπορούμε να προσθέσουμε ή να αφαιρέσουμε στο Λόγο του Θεού, γιατί τότε θα θερίσουμε και τους καρπούς της απείθειάς μας**:** ***«ΕΑΝ κάποιος ΕΠΙΘΕΣΕΙ (προσθέσει) εις ταύτα, ο Θεός θέλει επιθέσει εις αυτόν τας πληγάς τας γεγραμμένας εις το βιβλίο τούτο· και ΕΑΝ κάποιος ΑΦΑΙΡΕΣΕΙ από των λόγων του βιβλίου της προφητείας ταύτης, ο Θεός θέλει αφαιρέσει το μέρος αυτού από του βιβλίου της ζωής..»*** (Αποκάλυψη ΚΒ/**22:**18-19)**.**

Εάν δεχτούμε ότι η ΣΟΦΙΑ είναι πρόσωπο, ξεχωριστό από

τον Πατέρα, τότε αυτοδίκαια θα πρέπει να δεχτούμε ότι έχει **ή** μια δίδυμη αδελφή, **ή** κάποια άλλη συγκάτοικο, τη ΦΡΟΝΗΣΗ, όπως πολύ καθαρά αναφέρεται στο εδάφιο Η/**8:**12 ***«Εγώ η* σοφία *κατοικώ μετά της* φρονήσεως*, και εφευρίσκω γνώσιν συνετών βουλευμάτων»***. Η φράση ***"κατοικώ μετά της..."*** σημαίνει ***"συγκατοικώ με την..."*** Στην περίπτωση αυτή έχουμε μια πολυπρόσωπη θεότητα, γιατί όπως προσωποποιείται η **"σοφία",** το ίδιο θα πρέπει να προσωποποιηθεί και η **"φρόνηση",** αφού συγκατοικούν**.**

Εάν όμως προσωποποιήσουμε τη ΣΟΦΙΑ και τη ΦΡΟΝΗΣΗ, τότε θα πρέπει να προσωποποιήσουμε και τη ΣΥΝΕΣΗ, η οποία αναφέρεται στην αρχή του Η/**8** κεφαλαίου**:** ***«Δεν κράζει η* σοφία*; και δεν εκπέμπει την φωνήν αυτής η* σύνεσις*;»*** (Παροιμίες Η/**8:**1 – βλ. και εδ.14). Εδώ βλέπουμε τη σοφία ***«να κράζει»*** και τη σύνεση ***«να εκπέμπει τη φωνή της»***, με απλά λόγια και οι 2 φωνάζουν κάτι! Εάν δεχτούμε ότι εδώ, δεν έχουμε 2 πρόσωπα (προσωποποιήσεις), αλλά ότι πρόκειται για αλληγορική, μεταφορική παρουσίαση και ότι οι ορολογίες "φρόνηση" και "σύνεση" είναι έννοιες οι οποίες αναφέρονται σε ιδιότητες του Θεού, τότε πολύ απλά δεν έχουμε **ΟΥΤΕ προσωποποίηση της σοφίας,** όπως το δέχεται λάθος μία μεγάλη μερίδα Βιβλικών ερμηνευτών και κατά συνέπεια δεν μπορεί ο όρος «σοφία» να αναφέρεται στον προϋπάρχοντα "Θεό Υιό"**.**

Άρα, **ή** προσωποποιούμε ΣΟΦΙΑ, ΦΡΟΝΗΣΗ και ΣΥΝΕΣΗ, **ή** δεν προσωποποιούμε τίποτα, γιατί η λάθος επιλογή μας μεταξύ των 2 αυτών περιπτώσεων, μας οδηγεί να δημιουργήσουμε ένα οικοδόμημα σαθρό, χωρίς σταθερά θεμέλια.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ ΤΟ ΛΟΓΟ ΑΥΤΟ: Εάν δεχτούμε ότι η σοφία είναι ο προϋπάρχων "Θεός Υιός", τον οποίο ο Πατέρας **"έκτισε"** (όχι "με είχεν", κατά τον Βάμβα), τότε πέφτουμε και σε ένα πολύ **μεγάλο θεολογικό ατόπημα,** ότι το **1ο** πρόσωπο της θεότητας "έκτισε" το **2ο** πρόσωπο της θεότητας, δηλαδή ο ένας Θεός, δημιούργησε έναν άλλο Θεό. Αυτή η διδασκαλία αποτέλεσε και την αιτία για την οποία συγκλήθηκε η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος. Ο Άρειος, επίσκοπος της Αλεξανδρείας, δίδασκε ότι ο Υιός είναι μεν θείο πρόσωπο, αλλά ως κτίσμα του Πατέρα **είναι κατώτερος από Αυτόν**. Για το γεγονός αυτό έχουμε ασχοληθεί με λεπτομέρειες στο βιβλίο των εκδόσεών

μας με τίτλο **"ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ και Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ"** (κωδικός 37)**.**

Είναι πλάνη η άποψη του Άρειου, περί ενός κατώτερου κτισθέντος "Θεού Υιού", εάν βέβαια αληθεύει ότι αυτή ήταν η διδαχή του Άρειου, γιατί γραπτά του δεν έχουν διασωθεί και υπάρχει μία σύγχυση για το ακριβές πιστεύω του. Πιθανόν ο Άρειος να είχε σωστές θέσεις και όλες οι ψευδείς θέσεις που του αποδίδουν "περί κτίσματος" να ήσαν των εχθρών του. Ο απόστολος Παύλος με μία φράση θέτει το θέμα στην ορθή του βάση**:** ***«Διότι Αυτού ποίημα είμεθα,* κτισθέντες *εν Χριστώ Ιησού προς έργα καλά, τα οποία* προετοίμασεν *ο Θεός διά να περιπατήσωμεν εν αυτοίς»*** (Εφεσίους Β/**2:**10).

Εδώ ο Παύλος χρησιμοποιεί το ρήμα "**προ**ετοιμάζω", που η ετυμολογική του έννοια είναι πολύ καθαρή και δεν επιδέχεται παρερμηνείες, σημαίνει ***"ετοιμάζω κάτι εκ των προτέρων".*** Αυτό έκανε και ο Πατέρας Θεός, προ καταβολής κόσμου, προετοίμασε μέσα στη βουλή Του τον Υιό Του, τον "έκτισε" μέσα στη σκέψη Του πρώτα Αυτόν και επάνω σε Αυτόν, **σαν θεμέλιο και ακρογωνιαίο λίθο,** "έκτισε" και την εκκλησία Του, έκτισε όλους τους αγίους, τους οποίους προετοίμασε να περιπατήσουν σε καλά έργα, ***«εν έργοις αγαθοίς»*** γράφει το αρχαίο κείμενο.

Ο Θεός καλεί τα μη υπάρχοντα ως υπάρχοντα**:** ***«...Του Θεού του ζωοποιούντος τους νεκρούς και καλούντος τα μη όντα ως όντα»*** (Ρωμαίους Δ/**4:**17). Ο Θεός ως παντογνώστης γνωρίζει τα πάντα, πριν ακόμα αυτά γίνουν, **προγνώρισε και τον Υιό Του και την εκκλησία Του**. Ο απόστολος Πέτρος γράφει ότι οι πιστοί είναι εκλεκτοί ***«κατά* πρόγνωσιν *Θεού Πατρός»*** (Α' Πέτρου Α/**1:**2). Ο ίδιος ο Ιησούς αναφέρει ότι οι άγιοι έχουν ***«ητοιμασμένην βασιλείαν από καταβολής κόσμου»*** (Ματθαίος ΚΕ/**25:**34)**.**

06. ΠΟΤΕ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΗΚΕ;

Ο Ιησούς, **ως άνθρωπος,** δεν χρίστηκε πριν υπάρξει η γη, χρίστηκε την ημέρα της βάπτισής Του στον Ιορδάνη ποταμό, όταν το Πνεύμα του Θεού Πατέρα κατοίκησε μέσα Του. Στο Ιωάννης Α/**1:** 33 διαβάζουμε για το γεγονός αυτό, όπου ο Υιός χρίεται από τον Πατέρα**:** ***«...Και εμαρτύρησεν ο Ιωάννης, λέγων ότι, Είδον το Πνεύμα καταβαίνον ως περιστεράν εξ ουρανού* και ΕΜΕΙΝΕΝ επ' Αυτόν.** ***Και***

εγώ δεν εγνώρι-ζον Αυτόν· αλλ' ο πέμψας με διά να βαπτίζω εν ύδατι εκείνος μου είπεν· **Εις όποιον ίδεις το Πνεύμα καταβαίνον και ΜΕΝΟΝ επ' Αυτόν, ούτος είναι ο βαπτίζων εν Πνεύματι αγίω».**

Γιατί όμως στις Παροιμίες Η/**8:**23, γράφει *«προ του αιώνος* **με έχρισεν**, *απ' αρχής, πριν υπάρξει η γη;»***.** Γνωρίζουμε ότι ο άνθρωπος χρίεται από τον Θεό και όχι ο Θεός από τον άνθρωπο. Εάν κατά την λάθος κατεστημένη διδασκαλία ο Ιησούς προϋπήρχε ως "Θεός Υιός", τότε τα λόγια *«προ του αιώνος* **με έχρισεν**, *απ' αρχής, πριν υπάρξει η γη»,* σημαίνει ότι ο Θεός ΠΑΤΕΡΑΣ χρίει τον Θεό ΥΙΟ. Αυτό είναι αδύνατον να συμβαίνει και ακούγεται παράλογο, δεν μπορεί ο ένας Θεός (ο Πατέρας) να χρίει τον άλλο Θεό (τον Υιό)**.**

Η απάντηση είναι απλή**:** Ο Θεός είχε προετοιμάσει το σχέδιο της σωτηρίας του ανθρώπου πριν γίνει ο κόσμος και ο Θεός πριν γίνει ο κόσμος μέσα στη βουλή Του είχε **"χρίσει"** τον Υιό Του, τον είχε **"προγνωρίσει"** σαν τη βάση της πνευματικής δημιουργίας Του. Ο Ιησούς θα γεννιόταν από παρθένο, θα χριόταν από τον Πατέρα, θα διακονούσε τον λόγο του Πατέρα, θα συλλαμβανόταν, θα καταδικαζόταν σε θάνατο και 3 ημέρες μετά το θάνατό του θα αναστηνόταν. Ο Ιησούς είχε "χριστεί" ως Μεσσίας πριν γίνει η γη, αλλά η υλοποίηση του θελήματος του Θεού, έγινε πολλούς αιώνες αργότερα από τη δημιουργία της γης**.**

Ο Δανιήλ στη προφητεία των 70 εβδομάδων, αναφέρει επακριβώς και την χρονική περίοδο που θα ερχόταν ο υποσχεθείς από τον Θεό Μεσσίας και που θα χριόταν**:** *«Εβδομήκοντα εβδομάδες διωρίσθησαν επί τον λαόν σου και επί την πόλιν την αγίαν σου, διά να συντελεσθεί η παράβασις και να τελειώσουν αι αμαρτίαι, και να γίνει εξιλέωσις περί της ανομίας και να εισαχθεί δικαιοσύνη αιώνιος και να σφραγισθεί όρασις και προφητεία και* **να χρισθεί** *ο Άγιος των αγίων»* (Δανιήλ Θ/**9:**24)**.** Όταν δόθηκε η προφητεία, ο Μεσσίας δεν είχε έρθει ακόμα, άρα και δεν είχε χριστεί**.**

Ο Δαβίδ αναφέρει προφητικά για το γεγονός αυτό, σαν να είχε ήδη συμβεί**:** *«Ηγάπησας δικαιοσύνην και εμίσησας αδικίαν·* **διά τούτο ΕΧΡΙΣΕ σε ο Θεός,** *ο Θεός σου, έλαιον αγαλλιάσεως υπέρ τους μετόχους σου»* (Ψαλμός ΜΕ/**45:**7 - Βλ. Εβραίους Α/**1:**8)**.**

Στην Εβραϊκή γλώσσα το ρήμα *«με έχρισεν»* είναι **"νασάχ"** και σημαίνει **"εκχέω", "χύνω"** και η έννοιά του αποδίδεται συνήθως με **3** διαφορετικές χρήσεις, που και οι 3 χρήσεις έχουν συναφή σκοπό και στόχο**:** Η 1η χρήση έχει την έννοια της **σπονδής**, την έκχυση οίνου ή ελαίου για θυσία σπονδής. Η 2η χρήση έχει την έννοια του **χωνευτού** ή της **θεμελίωσης**, να χύνεις δηλαδή ένα μέταλλο σε καλούπι, έννοια που παραπέμπει στο να θεμελιώνεις κάτι. Η 3η χρήση έχει την έννοια του **"χρίω κάποιον",** όπως ο Σαμουήλ έχρισε τον νεαρό βοσκό Δαβίδ (βλ. Α' Σαμουήλ Ις'/**16:**13).

Ενώ ο Βάμβας στο κείμενό του μεταφράζει *«με έχρισεν»* την Εβραϊκή λέξη "νασάχ", χρησιμοποιώντας την 3η έννοια, οι Εβδομήκοντα στο κείμενό τους χρησιμοποιούν την 2η έννοια, την έννοια του θεμελιώνω**:** *«Προ του αιώνος* **εθεμελίωσεν με** *εν αρχή»*. Η φράση "με θεμελίωσε" ανταποκρίνεται περισσότερα, τόσο στο μήνυμα ολόκληρου του κεφαλαίου Η/**8** των Παροιμιών, όσον και ολόκληρης της Αγίας Γραφής όταν αναφέρεται στην πνευματική δημιουργία του Θεού προ καταβολής κόσμου, γιατί στα εδάφια αυτά γίνεται λόγος για τη ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ της αρχής των πάντων.

Η πιο σωστή ερμηνεία είναι να συνδυάσουμε και τις 3 χρήσεις του όρου "νασάχ"**,** δηλαδή ΣΠΟΝΔΗ **-** ΘΕΜΕΛΙΟ **-** ΧΡΙΩ, **γιατί μέσα στη βουλή και στην πρόθεση του Πατέρα Θεού ήταν ο Ιησούς**, ο Μεσσίας, που όταν θα γεννιόταν και θα ολοκλήρωνε την αποστολή Του, επρόκειτο να γίνει σπονδή και θεμέλιο της νέας βασιλείας και να χριστεί ως ΒΑΣΙΛΙΑΣ, ΙΕΡΕΑΣ (αρχιερέας) και ΠΡΟΦΗΤΗΣ, έχοντας ως ο Μεσσίας την τριπλή αυτή εξουσία.

Το Η/**8** κεφάλαιο των Παροιμιών αναφέρεται στη **θεμελίωση της "σοφίας"** (που προφητικά αντιπροσωπεύει τον Υιό του Θεού) και επάνω στο θεμέλιο αυτό να χτίσει όλα τα υπόλοιπα**.** Θεμελίωση σημαίνει "μόρφωση" και ο Θεός Πατέρας **δεν** κτίζεται, **δεν** θεμελιώνεται, **δεν** γεννιέται από κάποιον και **δεν** μορφώνεται. Το κέντρο του μηνύματος εδώ είναι **ο Υιός ΜΕΣΑ στον Πατέρα**, ως η αρχή και το πρότυπο της (μελλοντικής) εκκλησίας, είναι η τέλεια αντιπροσώπευσή του Θεού επάνω στη δημιουργία Του, είναι η εικόνα και η ομοίωσή Του, είναι ο Χριστός στην προϋπαρξή Του **μέσα στον Πατέρα** ως **"...**η ΣΟΦΙΑ του Θεού" και ως **"...**ο ΛΟΓΟΣ του Θεού"**:** *«Εν αρχή ήν ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ (μέσα) τον Θεόν»* (Ιωάννης

Α/**1:**1). Αυτό ήταν το σχέδιο του Θεού απ' αρχής.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Περισσότερες λεπτομέρειες για την ανάλυση της φράσης "με έχρισεν - εθεμελίωσεν απ' αρχής" υπάρχουν στη μελέτη μας με τίτλο **"ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΛΟΧΙΜ - Έχρισέ σε ο Θεός, ο Θεός σου"** (κωδικός ΣΕ56). Η μελέτη αυτή θεωρείται συνέχεια της παρούσας μελέτης και η μία συμπληρώνει την άλλη (**βλ**.σελίδα 34)**.**

07. Ο ΙΗΣΟΥΣ "ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ" ΠΡΙΝ ΥΠΑΡΞΕΙ Η ΓΗ;

Όπως προαναφέρθηκε ο Ιησούς δεν ήταν ο "Θεός Υιός", τέτοιος όρος δεν υπάρχει μέσα στο Λόγο του Θεού. Ο Ιησούς ονομαζόταν **"Υιός του Θεού"**, ως προς τη θεϊκή φύση Του, η οποία ήταν του Πατέρα και **"Υιός του ανθρώπου"**, ως προς την ανθρώπινη φύση Του. Ως κατά σάρκα άνθρωπος, μέσα στις φλέβες Του έρεε το αίμα της Μαριάμ, της μητέρας Του και του ουράνιου Πατέρα Θεού, ο οποίος είναι Πνεύμα. Η Βίβλος αναφέρει ότι γεννήθηκε *«εκ Πνεύματος αγίου»* (Ματθαίος Α/**1:**18-20), ποτέ όμως ο Ιησούς δεν έλεγε **«το Πνεύμα το άγιο που κατοικεί μέσα μου, αυτό εκτελεί τα έργα»,** αλλά έλεγε *«ο Πατήρ ο μένων εν Εμοί, αυτός εκτελεί τα έργα»* (Ιωάννης ΙΔ/**14:**10)**.** Ο γεννήτωρ ήταν ο Πατέρας που είναι ΠΝΕΥΜΑ και το Πνεύμα Του είναι ΑΓΙΟ. Ο Ιησούς κατά σάρκα, δεν γεννήθηκε πριν υπάρξει η Γη, αλλά "γεννήθηκε" μέσα στη βουλή και στην πρόθεση του Πατέρα, προγνωρίστηκε από τον Πατέρα, προ καταβολής κόσμου και μετά γεννήθηκε από την Μαριάμ.

Στις παροιμίες Η/**8:**24-26 γράφει**:** *«***Εγεννήθην** *όταν δεν ήσαν αι άβυσσοι, όταν δεν υπήρχον αι πηγαί αι αναβρύουσαι ύδατα· Πριν τα όρη θεμελιωθούν, προ των λόφων,* **εγώ εγεννήθην,** *ενώ δεν είχεν ακόμη* **κάμει την γην ούτε πεδιάδας, ούτε κορυφάς χωμάτων της οικουμένης...».** Το εδάφιο αυτό έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τα λόγια του απόστολου Παύλου**:** *«Όστις* (ο Ιησούς) *είναι εικών του Θεού του αοράτου,* **πρωτότοκος πάσης κτίσεως,** *επειδή δι' Αυτού* **εκτίσθησαν** *τα ΠΑΝΤΑ, τα εν τοις ουρανοίς και τα επί της γης, τα ορατά και τα αόρατα, είτε θρόνοι είτε κυριότητες είτε αρχαί είτε εξουσίαι· τα ΠΑΝΤΑ δι' Αυτού και εις Αυτόν* **εκτίσθησαν***»* (Κολοσσαείς Α/**1:**15-16)**.**

Ο Ιησούς είναι το πρώτο "κτίσμα" της πνευματικής δημιουργίας του Θεού. Ο Ιησούς "γεννήθηκε" μέσα στη σκέψη, μέσα στην πρόγνωση του Πατέρα και όταν ήρθε το πλήρωμα του κόσμου,

τότε *"...***εξαπέστειλεν** *ο Θεός τον Υιόν Αυτού, όστις εγεννήθη εκ γυναικός"* (Γαλάτες Δ/**4:**4). Εδώ λέγει "**ΕΞ-απέστειλεν**" τον Υιό Του, δηλαδή **"τον έστειλε ΕΞΩ",** γιατί ήταν μέσα Του ως Λόγος *"...και ο Λόγος ήτο ΠΡΟΣ (μέσα) τον Θεό"* **.**

Στον προφήτη Μιχαία διαβάζουμε τη θαυμαστή προφητεία της κατά σάρκα γέννησης του Ιησού στη Βηθλεέμ**:** *«Και συ, Βηθλεέμ Εφραθά, η μικρά, ώστε να είσαι μεταξύ των χιλιάδων του Ιούδα, εκ σου θέλει εξέλθει εις Εμέ ανήρ διά να είναι ηγούμενος εν τω Ισραήλ· του ο-ποίου* **αι έξοδοι** *είναι <u>απ' αρχής, από</u> ημερών αιώνος»* (Μιχαίας Ε/**5:** 2)**.** Σε όλες τις περιπτώσεις, θα ήταν παράλογο να μιλήσουμε για πραγματική θεϊκή γέννα, για γέννηση Θεού και όχι ανθρώπου, γιατί **ένας Θεός δεν γεννιέται,** δεν έχει αρχή και δεν έχει τέλος, δεν πεθαίνει**.**

Εδώ ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού αναφέρεται καθαρά σε μια **πνευματική γέννηση**. Αναφέρει ότι η "ΣΟΦΙΑ" γεννήθηκε **όταν** δεν υπήρχαν άβυσσοι, **όταν** δεν υπήρχαν πηγές που να δίνουν νερό, **όταν** τα όρη δεν είχαν θεμελιωθεί και **όταν** ακόμα η γη δεν είχε δημιουργηθεί. Εδώ, σύμφωνα με τους ερμηνευτικούς κανόνες θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι και η δίδυμη αδελφή της "σοφίας", η "ΦΡΟΝΗΣΗ" γεννήθηκε **όταν** δεν υπήρχαν άβυσσοι, **όταν** δεν υπήρχαν πηγές που να δίνουν νερό, **όταν** τα όρη δεν είχαν θεμελιωθεί και **όταν** ακόμα η γη δεν είχε δημιουργηθεί.

Η απάντηση είναι ότι ο Ιησούς Χριστός, ως η αντιπροσώπευση, όχι της "σοφίας" (σχέτο), αλλά της **"σοφίας του Θεού",** αλλά και ως η αντιπροσώπευση της **"φρόνησης του Θεού",** έχει την αρχή **στα πάντα** και αυτό ακριβώς είναι το νόημα, όταν Παύλος γράφει *«επειδή δι' Αυτού* **ΕΚΤΙΣΘΗΣΑΝ τα πάντα ....τα πάντα** *δι' Αυτού και εις Αυτόν* **ΕΚΤΙΣΘΗΣΑΝ».** Ο Ιησούς είναι ο "Λόγος" του Πατέρα, είναι η έκφραση" του Πατέρα και ο Θεός διά του "Λόγου" Του δημιουργούσε συνέχεια και όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου **ο "Λόγος" Του έγινε σάρκα.** <u>Αυτή είναι η εξέχουσα θέση του Ιησού Χριστού, πριν τη δημιουργία, γεννήθηκε μέσα στη βουλή και στην πρόγνωση του Πατέρα, είναι Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ που δημιουργούσε, είναι Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ που δημιουργούσε</u>!

Εδώ υπάρχει μια θαυμαστή αποκάλυψη που κάνει τον πιστό

να ταπεινώνεται ενώπιον του Θεού και να αναφωνεί**:** *«Μέγας είσαι Κύριε και κάμνεις θαυμάσια, Συ είσαι Θεός ΜΟΝΟΣ...»* (Ψαλμός Πς/**86:**10), *«...Συ αυτός είσαι Κύριος ΜΟΝΟΣ· Συ εποίησας τον ουρανόν, τους ουρανούς των ουρανών, και πάσαν την στρατιάν αυτών, την γην και πάντα τα επ' αυτής, τας θαλάσσας και πάντα τα εν αυταίς, και συ ζωοποιείς πάντα ταύτα· και Σε προσκυνούν αι στρατιαί των ουρανών»* (Νεεμίας Θ/**9:**6)**.**

Για να είναι σφαιρική η προσέγγιση του θέματος θα πρέπει να επισημάνουμε το γεγονός ότι ο Θεός τα είχε δημιουργήσει όλα, τα είχε "γεννήσει" προφητικά πριν ακόμα πει το *«Γεννηθήτω φώς»*, που αναφέρεται στην αρχή του βιβλίου της Γένεσης. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν **"δύο αρχές",** δηλαδή κατά μία άλλη έκφραση χωρίζουμε τη δημιουργία σε "δύο μέρη".

- Η 1η αρχή είναι **ΠΡΟΑΙΝΩΝΙΑ**, προφητική, πριν ο Θεός αρχίσει να υλοποιεί το σχέδιό Του, πριν πει *«Γεννηθήτω φως...»*.
- Η 2η αρχή είναι **ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ** και αρχίζει όταν ο Θεός είπε *«Γεννηθήτω φως...»*.

Στην 1η δημιουργία (την προαιώνια) έχουμε τη βουλή και την πρόγνωση του Θεού, έχουμε την **"κυοφορία"** αυτού που θα γεννιόταν. Στη 2η δημιουργία (μέσα στον χρόνο) έχουμε αυτό που **"έτεκεν"** ο Θεός, έχουμε την υλοποίηση του θαυμαστού έργου Του με αποκορύφωμα τη θυσία του γεννηθέντος εκ παρθένου Μεσσία και την ανάστασή Του από τους νεκρούς (**"πρωτότοκος εκ των νεκρών"**) και θα ολοκληρωθεί με τον γάμο του Νυμφίου Χριστού και της Νύμφης εκκλησίας, αλλά και εκεί ακόμα δεν τελειώνει αυτό που ο Θεός κυοφορούσε προαιώνια, αυτό θα "τελειώσει" με τη δημιουργία νέου ουρανού και νέας γης που αναφέρεται στην Αποκάλυψη ΚΑ/**21:**1, αν βέβαια μπορούμε να πούμε ότι "θα τελειώσει", γιατί στον ουρανό θα έχουμε μία συνεχή αποκάλυψη του Θεού, ο οποίος είναι ανεξιχνίαστος και ανεξερεύνητος.

08. Η ΣΟΦΙΑ ...ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣΑ /ΑΡΜΟΖΟΥΣΑ

Μιλώντας προφητικά η ΣΟΦΙΑ λέγει στο εδ.30 *«…**τότε** ήμην πλησίον Αυτού δημιουργούσα· και εγώ ήμην καθ' ημέραν η τρυφή αυτού, ευφραινομένη πάντοτε ενώπιον αυτού»*. Η λέξη "τότε" συνδέει προηγούμενα γεγονότα και η ΣΟΦΙΑ λέγει ότι τότε, την χρονική εκεί-

νη περίοδο, ήταν κοντά στο Θεό και δημιουργούσε. Πότε συνέβαινε αυτό**;** Πότε "τότε**;**" **Όταν** ο Θεός ετοίμαζε τους ουρανούς, **όταν** περιέγραφε καμάρα από πάνω από το πρόσωπο της αβύσσου, **όταν** στερέωνε τον αιθέρα επάνω, **όταν** οχύρωνε τις πηγές της αβύσσου, **όταν** επέβαλλε τον νόμο του στη θάλασσα, να μη παραβούν τα νερά το πρόσταγμά του και **όταν** διέτασσε τα θεμέλια της γης. Και όχι μόνο ήταν μαζί Του δημιουργούσα, αλλά ήταν η καθημερινή ευχαρίστησή Του.

Ήδη αναφέραμε ότι εξετάζοντας την περίπτωση αυτή επιφανειακά, εξετάζοντας τα λόγια *«…**τότε** ήμην πλησίον Αυτού δημιουργούσα»* κατά γράμμα, φαίνεται πως υπάρχουν **2** πρόσωπα, ο ΘΕΟΣ και η συνεργάτιδά Του ΣΟΦΙΑ, η οποία κατά διάφορες ερμηνείες είναι ο προϋπάρχων "Θεός Υιός", ως ένα **ξεχωριστό** πρόσωπο από τον Θεό και δημιουργό του σύμπαντος. Ο Λόγος του Θεού **πνευματικώς ανακρίνεται** και ο ίδιος ο Ιησούς είχε πει ότι *«το γράμμα θανατώνει, το δε πνεύμα ζωοποιεί»* (Β' Κορινθίους Γ/**3:**6)**.** Σύμφωνα με όσα έχουμε αναφέρει μέχρι τώρα και ερμηνεύοντας την Βίβλο με τα στοιχεία που μας δίνει η ίδια η Βίβλος, η αλήθεια αποκαλύπτεται από μόνη της.

Στα Εβραϊκά η λέξη "δημιουργούσα" είναι **"αμόν"** και σημαίνει **"αρχιτέκτων - καλλιτέχνης - τεχνίτης".** Με την έννοια αυτή, τη λέξη "αμόν" την βλέπουμε στο Άσμα Ασμάτων Ζ/**7:**1, όπου ο Βάμβας γράφει *«...το τόρνευμα των μηρών σου είναι όμοιο με περιδέραιον, έργον χειρών ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ»,* ενώ οι Εβδομήκοντα γράφουν *«έργω χειρών ΤΕΧΝΙΤΟΥ»*.

Οι Εβδομήκοντα τη λέξη "αμόν" δεν την μεταφράζουν "δημιουργούσα", αλλά γράφουν *«ήμην παρ' αυτώ* **αρμόζουσα,** *εγώ ήμην η προσέχαιρεν κα' ημέραν δε ευφραινόμην εν προσώπω αυτού εν παντί καιρώ»*. Το ρήμα **"αρμόζω"** έχει τις έννοιες "συναρμόζω, συναρμολογώ, συνδέω, προσαρμόζω μαζί".

Εφόσον με τη "σοφία" **προφητικά** προσωποποιείται ο Υιός του Θεού, βλέπουμε ότι η "σοφία του Θεού" γίνεται το μέσον της δημιουργίας Του**:** *«Διά της* **σοφίας** *εθεμελίωσεν ο Κύριος, εστερέωσε τους ουρανούς εν συνέσει. Διά της* **γνώσεως** *αυτού αι άβυσσοι ηνοίχθησαν και τα νέφη σταλάζουσι δρόσον»* (Παροιμίες Γ/**3:**19-20). Εδώ

ο Θεός ενεργεί και με τη ΣΟΦΙΑ και με τη ΓΝΩΣΗ και εάν στις Παροιμίες Η/**8:**12 η "σοφία" συγκατοικεί με τη "φρόνηση", το ίδιο θα μπορούσαμε να πούμε και εδώ ότι συγκατοικεί με τη "γνώση", παρ' όλο που αυτό δεν αναφέρεται ρητά.

Αυτό όμως θα ήταν λάθος να το ισχυριστούμε, γιατί η πραγματικότητα είναι πως ΣΟΦΙΑ**,** ΦΡΟΝΗΣΗ**,** ΓΝΩΣΗ**,** ΣΥΝΕΣΗ**,** κλπ, είναι ιδιότητες του Θεού και μέσα από αυτές ο Θεός εκφράζεται, **έχοντας σαν κέντρο τον Υιό Του,** το οποίο είχε γεννήσει ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ προ καταβολής κόσμου, αλλά ακόμα δεν είχε γεννήσει ΣΑΡΚΙΚΑ, γιατί ο σκοπός όλης της δημιουργίας Του ήταν η "εκκλησία" Του, η οποία θα δοξαζόταν κοντά Του, αλλά αυτό έπρεπε να γίνει δια μέσου του Υιού Του, του "έσχατου αδάμ", ο οποίος θα γινόταν ο Αμνός της θυσίας και ο Αρχιερέας του πεσμένου ανθρώπου. Άρα ο Υιός του Θεού, **ως ΛΟΓΟΣ, ως ΣΟΦΙΑ, ως Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ, ως ΤΟ ΑΠΑΥΓΑΣΜΑ της δόξας του Πατέρα** είναι το κέντρο όλης της δημιουργίας του Θεού.

Είναι ένα μυστήριο "αποκεκρυμμένο" στους αιώνες**:** ***«Το μυστήριον, το οποίον ήτο αποκεκρυμμένον από των αιώνων και από των γενεών, τώρα δε εφανερώθη εις τους αγίους αυτού, εις τους οποίους ηθέλησεν ο Θεός να φανερώση τις ο πλούτος της δόξης του μυστηρίου τούτου εις τα έθνη, όστις είναι ο Χριστός εις εσάς, η ελπίς της δόξης»*** (Κολοσσαείς Α/**1:**26-27). Το αρχαίο Ελληνικό κείμενο γράφει ***«ό*** (το οποίο μυστήριο) ***έστιν Χριστός εν υμίν»***, όχι "ο Χριστός εις εσάς" που μεταφράζει ο Βάμβας, αλλά "ο Χριστός μέσα σας". Συγκλονιστική αποκάλυψη και πρόγνωση για την εκκλησία προ καταβολής κόσμου**.**

Μια λοιπόν από τις ιδιότητες του Θεού είναι και η **σοφία** Του. Εάν καταγράψουμε τις περιπτώσεις, τις οποίες η Βίβλος το αναφέρει αυτό, θα χρειαζόντουσαν πολλές σελίδες. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά εδάφια, που δείχνουν ότι ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει, είναι η τέλεια έκφραση της σοφίας**, είναι Αυτός που μας διδάσκει τη σοφία,** γιατί είναι η μοναδική πηγή της σοφίας**:**

- ***«Πόσον μεγάλα είναι τα έργα σου, Κύριε· τα πάντα εν* σοφία *εποίησας· η γη είναι πλήρης των ποιημάτων σου…»*** (Ψαλμός ΡΔ/**104:**24)**.**
- ***«Εν Αυτώ είναι η* σοφία *και η* δύναμις*· Αυτός έχει βουλήν και σύνεσιν....Μετ' Αυτού είναι η δύναμις και η* σοφία***»*** (Ιώβ ΙΒ/**12:**13,16)**.**

- ***«Αυτός εποίησε την γην διά της δυνάμεως αυτού, εστερέωσε την οικουμένην* εν τη σοφία Αυτού*, και εξέτεινε τους ουρανούς εν τη συνέσει αυτού.»*** (Ιερεμίας Ι'/**10:**12)**.**
- ***«Ω βάθος πλούτου και* σοφίας *και* γνώσεως Θεού*. Πόσον ανεξερεύνητοι είναι αι κρίσεις αυτού και ανεξιχνίαστοι αι οδοί αυτού»*** (Ρωμαίους ΙΑ/**11:**33)**.**
- ***«Εις δε τον βασιλέα των αιώνων, τον άφθαρτον, τον αόρατον, τον μόνον* σοφόν Θεόν*, είη τιμή και δόξα εις τους αιώνας των αιώνων»*** (Α' Τιμόθεου Α/**1:**17 - Βλ. Ρωμαίους Ις'/**16:**27, Ιούδας Α/**1:**25)**.**
- ***«Ποιον θέλει διδάξει την* σοφίαν*; και ποιον θέλει κάμει να καταλάβει την διδασκαλίαν;»*** (Ησαΐας ΚΗ/**28:**9)**.**
- ***«Δίδαξον ημάς να μετρώμεν ούτω τας ημέρας ημών, ώστε να προσκολλώμεν τας καρδίας ημών εις την* σοφίαν*....»*** (Ψαλμός **90:**12)**.**

Μια κλασική περίπτωση, που με πολύ καθαρό τρόπο δείχνει ότι **ο Θεός ΕΙΝΑΙ "η" σοφία**, αναφέρεται στο Α' κεφάλαιο των Παροιμιών, όπου η σοφία φωνάζει και κράζει κατά της αμαρτίας και δίνει την υπόσχεση ότι σε αυτούς που θα επιστρέψουν από τον έλεγχό της θα εκχέει το Πνεύμα της επάνω τους**:** ***«Η* σοφία *φωνάζει έξω, εκπέμπει την φωνήν αυτής εις τας πλατείας· Κράζει επί κεφαλής των αγορών, εις τας εισόδοις των πυλών· απαγγέλλει τους λόγους αυτής διά της πόλεως, λέγουσα: Έως πότε, μωροί, θέλετε αγαπά την μωρίαν, και οι χλευασταί θέλουν ηδύνεσθαι εις τους χλευασμούς αυτών, και οι άφρονες θέλουν μισεί την γνώσιν; Επιστρέψατε προς τους ελέγχους μου· ιδού,* εγώ θέλω εκχέει το ΠΝΕΥΜΑ Μου εφ' υμάς*, θέλω σας κάμει να νοήσετε τους λόγους Μου...»*** (Παροιμίες Α/1:20-23**,** κείμενο **νΒΦ**)**.**

Στον Ιωήλ Β/**2:**28 ο Θεός δίνει την ίδια υπόσχεση**:** ***«Και μετά ταύτα* θέλω εκχέει το ΠΝΕΥΜΑ Μου *επί πάσαν σάρκα· και θέλουσι προφητεύσει οι υιοί σας και αι θυγατέρες σας...».*** Η προφητεία αυτή εκπληρώθηκε την ημέρα της Πεντηκοστής, όταν ο Κύριος βάπτισε με το Πνεύμα Του τους 120 μαθητές, οι οποίοι ήσαν συγκεντρωμένοι στο ανώγειο (βλ. Πράξεις Α/**1:**14-15**,** Β/**2:**1-4, 14-20**,** κλπ). Στις Παροιμίες Α/**1:**23 η ΣΟΦΙΑ λέγει **"θέλω εκχέει το Πνεύμα Μου",** ενώ στον Ιωήλ Β/**2:**28 ο ΘΕΟΣ λέγει **"θέλω εκχέει το Πνεύμα Μου"**. Δεν πρόκειται για 2 διαφορετικά πρόσωπα, αλλά πρόκειται για τον ένα και μόνο αληθινό Θεό που υπάρχει και είναι **η έκφραση της σο-**

φίας, πρόκειται για τον Κύριο των δυνάμεων, τον δημιουργό του σύμπαντος, τον ποιητή ουρανού και γης.

Μια υπέροχη περιγραφή της σοφίας του Θεού Πατέρα έχουμε στο βιβλίο του **Ιώβ.** Στην ερώτηση από που έρχεται η σοφία, ποιος είναι η πηγή και ο φορέας της σοφίας και όχι μόνο της ΣΟΦΙΑΣ, αλλά και της ΣΥΝΕΣΗΣ, μας αποκαλύπτει ότι μόνο ο Θεός εννοεί το δρόμο της σοφίας και γνωρίζει ποιος είναι ο τόπος της, ταυτίζοντας πλήρως τις δύο αυτές ιδιότητες του Θεού, ΣΥΝΕΣΗ και ΣΟΦΙΑ**:** ***«Πόθεν λοιπόν έρχεται η* σοφία*; Και που είναι ο τόπος της* συνέσεως*; Είναι βεβαίως κρυμμένη από των οφθαλμών πάντων των ζώντων, και σκεπασμένη από των πτηνών του ουρανού. Η απώλεια και ο θάνατος λέγουν, Διά των ώτων ημών ακούσαμε την φήμην αυτής. Ο Θεός* εννοεί *την οδόν αυτής (της σοφίας), και Αυτός* γνωρίζει *τον τόπον αυτής...»*** (Ιώβ ΚΗ/**28:**20-23)**.**

Θαυμαστή αποκάλυψη! Ο Θεός πάντοτε ήταν πλήρης σοφίας, θα ήταν ανόητο να ισχυριστούμε ότι πιθανόν κάποτε να ήταν **χωρίς σοφία** και σε κάποια χρονική στιγμή να γεννήθηκε η σοφία Του, παρερμηνεύοντας το ***«εγεννήθην ότε δεν ήσαν αι άβυσσοι».*** Δεν μπορούμε επίσης να ισχυριστούμε ότι κάποτε ο Θεός υπήρξε **χωρίς τον λόγο Του** και ότι ήταν "**ά**-λογος", χωρίς λόγο. Από όλες τις ιδιότητές Του ο Θεός ήταν πλήρης και είναι αναπόσπαστα στοιχεία της θεότητάς Του και αυτό ισχύει και για τη **ΣΟΦΙΑ** και για τη **ΦΡΟΝΗΣΗ** και για τη **ΣΥΝΕΣΗ** που αναφέρονται στο Η/**8** κεφάλαιο των Παροιμιών. Όλες τις ιδιότητές του ο Θεός θέλει να τις βάλει μέσα μας, αποδεχόμενοι το έργο της θυσίας του Υιού Του επάνω στο σταυρό**.**

Ο Ιησούς Χριστός, που είναι η φανέρωση του Θεού, η ορατή εικόνα Του και μέσα στον οποίο κατοικούσε όλο το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα, είχε και τις ιδιότητές Του σε πληρότητα. Ο Ιησούς έγινε η σοφία του Θεού στους αγίους Του**:** ***«Αλλά σεις είσθε εξ αυτού εν Χριστώ Ιησού, ο οποίος εγενήθη εις ημάς* σοφία *από Θεού, και* δικαιοσύνη *και* αγιασμός *και* απολύτρωσις*»*** (Α' Κορινθίους Α/**1:**30)**.** Η σοφία του Θεού Πατέρα εκφράστηκε στον άνθρωπο μέσα από τον Υιό Του.

Θα λέγαμε κατά μία ανθρώπινη έκφραση ότι η σοφία του

Θεού πήρε "σάρκα και οστά" στο πρόσωπο του κεχρισμένου Του, γιατί ο Θεός Αυτόν **προ**είδε και Αυτόν **προ**εγνώρισε και Αυτόν **προ**όρισε να είναι σύμμορφος της εικόνας Του κα της δόξας Του, να είναι η ακτινοβολία της δόξας Του ***«...ο οποίος ών απαύγασμα της δόξης και χαρακτήρ της υποστάσεως Αυτού, και βαστάζων τα πάντα με τον λόγον της δυνάμεως αυτού»*** (Εβραίους Α/**1:**3)**.** Ο Ιησούς ως «ο ΛΟΓΟΣ του Θεού», ως η «ΣΟΦΙΑ του Θεού» και ως η «ΑΡΧΗ της βουλής του Θεού» είναι η αιτίας όλης της δημιουργίας του Θεού, και της πνευματικής και της υλικής**.**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η "σοφία δημιουργούσα" είναι ο ίδιος ο Θεός, που εκφράζεται και αποκαλύπτεται "εν Χριστώ Ιησού", δεν είναι κάποια διαφορετική, ξεχωριστή προϋπάρχουσα θεία υπόσταση. Στις Παροιμίες Η/**8:**24-13 η σοφία "προσωποποιείται" και μιλάει παραβολικά για την πνευματική δημιουργία του Θεού**:**

- **Οι ΑΒΥΣΣΟΙ** αναφέρονται στον Διάβολο και τους αγγέλους του, γιατί η άβυσσος στη Βίβλο είναι ο σκοτεινός τόπος και η φυλακή των πονηρών δυνάμεων (βλ. Λουκάς Η/**8:**31**,** Ρωμαίους Ι'/**10:**7**,** Αποκάλυψη Θ/**9:**1-2,11**,** ΙΑ/**11:**7**,** ΙΖ/**17:**8**,** Κ/**20:**1-3)**.**
- **Οι ΠΗΓΕΣ** που αναβρύζουν ύδατα είναι **οι άγιοι**, το σώμα της εκκλησίας (βλ. Ψαλμός Α/**1:**3**,** Ιερεμίας ΙΖ**:/17:**7-8**,** Ιεζεκιήλ ΜΖ/**47:** 12**,** Ησαΐας ΛΕ/**35:**1-2,7**,** Ιωάννης Ζ/**7:**37-39**,** κλπ)**.**
- **Τα ΟΡΗ και οι ΛΟΦΟΙ** είναι τα **έθνη** της γης, μικρά ή μεγάλα (βλ. Ησαΐας Β/**2:**1-3**,** Ιωήλ Β/**2:**1**,** Δανιήλ Β/**2:**44-45**,** κλπ)**.**
- **Οι ΠΕΔΙΑΔΕΣ** (χαμηλά μέρη) συμβολίζουν τους **σαρκικούς πιστούς**, που πνευματικά βρίσκονται χαμηλά και δεν κάνουν κάποια προσπάθεια να ανέβουν πνευματικά, **είτε** γιατί δεν το θέλουν, **είτε** γιατί δεν μπορούν**.**
- **Οι ΚΟΡΥΦΕΣ** (ψηλά μέρη) των χωμάτων συμβολίζουν τους **πνευματικούς πιστούς**, αυτούς που βρίσκονται ψηλά, που θέλουν και επιδιώκουν να βρίσκονται μέσα στα ουράνια άγια των αγίων, μέσα στην παρουσία του Θεού.

Ο σκοπός όλης της δημιουργίας του Θεού, **είχε σαν κέντρο την εκκλησία Του**, η οποία αποτελείται από το ΚΕΦΑΛΙ (Ιησούς) και από το κυρίως ΣΩΜΑ (οι άγιοι). **Ο Θεός προγνώρισε την εκ-**

κλησία Του, προγνώρισε και τον ΙΗΣΟΥ (κεφαλή) και τους ΑΓΙΟΥΣ Του (το σώμα), ο Θεός γέννησε την εκκλησία Του προ καταβολής κόσμου. Κατά συνέπεια η κεφαλή της εκκλησίας, ο Υιός, προγνωρίστηκε ως η αρχή της δημιουργίας του Θεού. Είναι ο **έσχατος Αδάμ** που έφερε και πάλι τον αμαρτωλό άνθρωπο σε ενότητα με τον άγιο Θεό. Ο Παύλος γράφει ότι *«ο Θεός ήτο εν (μέσα) τω Χριστώ διαλλάσσων τον κόσμον προς εαυτόν, μη λογαριάζων εις αυτούς τα πταίσματα αυτών, και ενεπιστεύθη εις ημάς τον λόγον της διαλλαγής»* (Β' Κορινθίους Ε/**5:**19)**.**

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ

Ο τίτλος του θέματος είναι **"ΜΕ ΕΙΧΕΝ ΕΝ ΤΗ ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΑΥΤΟΥ".** Αν και η μελέτη αυτή θεωρείται συνοπτική, γιατί τα θέματα που θίγονται είναι πολλά και δεν είναι δυνατόν να παρουσιαστούν σε πλήρη μορφή μέσα σε λίγες σελίδες, πιστεύω ότι δόθηκαν εύστοχες και επαρκείς απαντήσεις σε πολλά ερωτηματικά που απασχολούν τον κάθε μελετητή της Βίβλου**.**

Υπάρχει μία παράλληλη μελέτη με τίτλο **"ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΛΟΧΙΜ" ("Έχρισέ σε ο Θεός, ο Θεός σου"),** η οποία αποτελεί συμπλήρωμα της παρούσας και δίνει απαντήσεις σε θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα μελέτη, αλλά έχουν όμως στενή σύνδεση μεταξύ τους**.**

Πιστεύω ότι και οι δύο μελέτες, επικουρούμενες και από άλλες πηγές των εκδόσεων ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ, θα γίνουν μια πηγή ευλογίας για τον κάθε αναγεννημένο πιστό**.**

15 ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

01. *"Με είχεν (με έκτισεν) ...με εγέννησε ...με έχρισε"*. Ο Θεός εδώ αναφέρεται προφητικά. Τον Λόγο Του (τον Υιό Του) ο Θεός τον **γέννησε** "εκ γυναικός" και τον **έχρισε** στον Ιορδάνη ποταμό.

02. Ο Θεός **"προέθετο"** και **απεκύησεν"** την εκκλησία Του και τον Υιό Του, ως κεφαλή της εκκλησίας, ο οποίος "σαρξ εγένετο". **Η** "**κυοφορία"** έγινε πρώτα με τη γέννηση του "ΕμμανουΗΛ" και μετά με τη γέννηση της εκκλησίας την ημέρα της Πεντηκοστής.

03. *"Με έχρισεν ....με έκτισεν".* Ο Θεός δεν χρίεται, ούτε κτίζεται, άρα η "σοφία" δεν μπορεί να είναι ο προϋπάρχον "Θεός Υιός". Η αναφορά της Γραφής είναι προφητική. Εάν δεχτούμε την κατά γράμμα ερμηνεία ότι ο Θεός **"έκτισε"** τον Θεό Υιό (που ήταν η "σοφία"), τότε το **1ο** πρόσωπο της θεότητας "έκτισε" το **2ο** πρόσωπο της θεότητας, δηλαδή ο ένας Θεός, δημιούργησε έναν άλλο Θεό. Αυτό βέβαια είναι καθαρά αντί Βιβλικό.

04. Η ΣΟΦΙΑ **συγκατοικούσε** με τη ΦΡΟΝΗΣΗ (ίσως δίδυμη αδελφή), γεγονός που σημαίνει ότι, εάν δεχτούμε ότι η "σοφία είναι ο "Θεός Υιός" τότε θα έπρεπε να υπήρχαν **"2 Θεοί Υιοί".**

05. Στις Παροιμίες Γ/**3:**19-20 ο Θεός ενεργεί και με τη "σοφία" και με τη "γνώση". Εάν στις Παροιμίες Η/**8:**12 η "σοφία" **συγκατοικεί** με τη "φρόνηση", υποθετικά εδώ θα πρέπει να συγκατοικεί και με τη ΓΝΩΣΗ, κάτι που φυσικά δεν συμβαίνει, γιατί **ΣΟΦΙΑ, ΦΡΟΝΗΣΗ, ΓΝΩΣΗ, ΣΥΝΕΣΗ,** κλπ, είναι ιδιότητες του Θεού.

06. Ο Ιώβ ΚΗ/**28:**20-23 ταυτίζει τη ΣΟΦΙΑ με τη ΣΥΝΕΣΗ, που είναι, όχι 2 πρόσωπα, αλλά έχει 2 από τις ιδιότητες του Θεού**:** *«Ο Θεός* **εννοεί** *την οδόν αυτής, και Αυτός* **γνωρίζει** *τον τόπον αυτής».*

07. Τον "Υιό Του" ο Θεός τον "**προεγνώρισε"**, ήταν η "**βουλή και πρόθεση"** του Πατέρα **...**από ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΟΣΜΟΥ.

08. Ο ΥΙΟΣ προφητικά είναι **"πρωτότοκος πάσης κτίσης"**, είναι η **"αρχή της κτίσεως του Θεού"** και έγινε ο "πρωτότοκος των νεκρών" όταν αναστήθηκε και οι ΠΙΣΤΟΙ είναι οι δευτερότοκοι, κλπ..

09. Η "σοφία", είναι μία από τις ιδιότητες του Θεού και με τη σοφία Του δημιουργούσε. Ο Ιησούς ως **η αντιπροσώπευση** της "ΣΟΦΙΑΣ του Θεού" και της ΦΡΟΝΗΣΗΣ του Θεού" **έχει την αρχή στα πάντα** ***"....επειδή δι' Αυτού εκτίσθησαν τα πάντα".***

10. Ο Λόγος του Πατέρα (που στο πλήρωμα του χρόνου έγινε σαρξ) ως αντιπροσώπευση της ΣΟΦΙΑΣ, **"ήταν εκεί ΟΤΑΝ....."** και στις Παροιμίες Η/**8:**27-30 ακολουθούν **"6 ΟΤΑΝ..."** **(βλ. σελίδα 10)**

11. **"Λόγος** (του Πατέρα) **έγινε σαρξ** (άνθρωπος)". Δεν γράφει η Γραφή ότι έγινε άνθρωπος /σαρξ ο Χριστός**, ή** ο Θεός Υιός**, ή** ο Υιός του Θεού**, ή** κάποια άλλη ονομασία**.** Ο Θεός με τον "Λόγο" Του δημιούργησε τα πάντα (Ψαλμός ΛΓ/**33:**6-9, κλπ). Αυτός ο "ΛΟΓΟΣ του Θεού" όταν ήρθε το πλήρωμα ***τότε «σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν»*** (Ιωάννης Α/**1:**14, **αρχαίο**).

12. ***«Ήμην παρ' αυτώ αρμόζουσα...»***. Την Εβραϊκή λέξη "αμόν" ο Βάμβας την μεταφράζει **"δημιουργούσα"**, ενώ οι Εβδομήκοντα την μεταφράζουν **"αρμόζουσα",** που έχει τις έννοιες "συναρμόζω, συναρμολογώ, συνδέω, προσαρμόζω μαζί". Ο Θεός θεμελίωσε το σχέδιό Του και το προσάρμοσε να έχει ως κέντρο τον Υιό Του.

13. Στις Παροιμίες Α/**1:**23 η ΣΟΦΙΑ λέγει **"θέλω εκχέει το Πνεύμα Μου",** ενώ στον Ιωήλ Β/**2:**28 ο ΘΕΟΣ λέγει **"θέλω εκχέει το Πνεύμα Μου"**. Δεν πρόκειται για 2 διαφορετικά πρόσωπα, αλλά πρόκειται για τον Θεό που υπάρχει και είναι **η έκφραση της σοφίας.**

14. Η δημιουργία του Θεού χωρίζεται σε 2 μέρη. Το 1ο μέρος είναι ΠΡΟΑΙΩΝΙΟ, προφητικό, πριν πει ο Θεός ***«Γεννηθήτω φως»***. Το 2ο μέρος είναι ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ και αρχίζει όταν ο Θεός είπε ***«Γεννηθήτω φως...»***. Στην 1η δημιουργία (την προαιώνια) έχουμε την **"κυοφορία"** αυτού που θα γεννιόταν. Στη 2η δημιουργία (μέσα στον χρόνο) έχουμε αυτό που **"έτεκεν"** ο Θεός.

15. Το κέντρο στις Παροιμίες Η/**8** είναι **ο Υιός ΜΕΣΑ στον Πατέρα**, ως η αρχή και το πρότυπο της εκκλησίας, είναι η τέλεια αντιπροσώπευσή του Θεού επάνω στη δημιουργία Του, είναι η εικόνα και η ομοίωσή Του, είναι ο Χριστός στην προϋπαρξή Του **μέσα στον Πατέρα** ως "η ΣΟΦΙΑ του Θεού" και ως "ο ΛΟΓΟΣ του Θεού"**.**

Το θέμα που πραγματεύεται το παραπάνω βιβλίο (ΣΕ56) ταυτίζεται και συμπληρώνει το παρόν βιβλίο (ΣΕ55)

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 40 - 1

1η έκδοση: 05/1992 ❖ 5η έκδοση: 10/2022 (σελίδες 608)

Ένα βιβλίο που αποτελεί πολύτιμο ΟΔΗΓΟ - ΒΟΗΘΗΜΑ. Πρόκειται για μια συλλογή βασικών θεμάτων, που εξετάζονται και ερμηνεύονται σύμφωνα με την Αγία Γραφή. Το βιβλίο απευθύνεται σε όλες τις τάξεις των ανθρώπων, σε θεολόγους, ιεροκήρυκες, ομιλητές, δασκάλους Κυριακών σχολείων, καθώς και σε απλούς ανθρώπους, που εκζητούν να γνωρίσουν τις αιώνιες αλήθειες της Γραφής και να έχουν προσωπική σχέση και γνωριμία με τον ένδοξο Κύριο Ιησού.

Ένα επίτομο ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ, που περιέχει 31 αυτοτελή θέματα, γεγονός που χαρακτηρίζει το βιβλίο αυτό σαν μια «Μικρή Βιβλική Εγκυκλοπαί-δεια». Η ύλη του κάθε θέματος περιλαμβάνει περίπου 15-20 σελίδες. Στο τέλος του κάθε θέματος, αναφέρονται ΠΗΓΕΣ και ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ (βιβλία, μηνύματα σε cd, video, κλπ), όπου μπορεί να ανατρέξει ο ενδιαφερόμενος, για περισσότερες λεπτομέρειες.

Βιβλιοθήκη "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"

Συγγραφέας: Αλκιβιάδης Τζελέπης

01. ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ (συγκλονιστικές μαρτυρίες)
02. ΤΙ ΔΙΔΑΣΚΕΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (31 Βιβλικά θέματα - 5η έκδοση 2022)
03. ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ εσχατολογικό (8η έκδοση 2026)
04. ΟΙ 3 ΚΑΘΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ (συνοπτική ανάλυση)
05. ΤΟ ΞΕΣΚΕΠΑΣΜΑ ΤΩΝ ΣΚΟΤΕΙΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (Αντίχριστος και Μασονία)
06. Η ΑΠΟΣΤΑΤΗΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ (χάνεται ή όχι η σωτηρία του πιστού;)
07. Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ (Γένεση Α:26-27)
08. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ (Βιβλική μελέτη)
09. ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΖΩΑ (ΒΙΒΛΟΣ και ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ)
10. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ
11. ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ (ομολογία Αλκιβιάδη Τζελέπη)
12. ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ (Βιβλική μελέτη)
13. Ο ΙΣΧΥΡΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ
14. ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΝΙΚΗ (προφητικά μηνύματα)
15. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ (σχολιάζοντας την επικαιρότητα)
16. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ (με σκίτσα)
17. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ (Ξεσκεπάζοντας τον Εχθρό)
18. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ (το 3ο μέρος του βιβλίου 17)
19. ΤΟ ΣΚΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΕΤΑΣΜΑΤΟΣ και Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΣΥΝΗΣ
20. Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ (ιστορικές - αρχαιολογικές αποδείξεις)
21. Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ (η εκκλησία των Εσχάτων Καιρών)
22. Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ - Η ημέρα του Κυρίου (έκδοση βελτιωμένη)
23. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ - Η Θεότητά του Ιησού Χριστού
24. ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΜΕ ΑΙΜΑ (ο Θεός της Διαθήκης)
25. «Ψάλτε ΑΣΜΑ ΝΕΟΝ» (υμνολόγιο - 240 ύμνοι)
26. «ΜΕΛΩΔΙΕΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ» (υμνολόγιο - 1390 ύμνοι - έκδοση 2023)
27. Η ΟΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (προφητικό)
28. ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΣΤΗ ΓΗ, ΔΟΞΑ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ (προφητικό)
29. ΟΤΑΝ Η ΓΗ ΚΟΙΛΟΠΟΝΕΙ (εσχατολογική - προφητική μελέτη)
30. ΦΩΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΟ (μικρό εγχειρίδιο θεολογίας - 16 θέματα)
31. ΥΜΝΟΙ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΙΗΣΟΥ - Τραγούδια και Ύμνοι (υμνολόγιο - 100 ύμνοι)
32. ΦΩΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ (αληθινές ιστορίες)
33. ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (δημοσιεύσεις στο facebook)
34. ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (δογματικές διαφορές και ενότητα)
35. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ 50 ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (συνοπτική παρουσίαση)
36. Ο ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΠΑΣ
37. ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ και Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ

37Α. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ από την ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ μέχρι ΣΗΜΕΡΑ /ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ

38. ΘΕΣΕΙΣ και ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΡΙΑΔΙΚΗΣ και ΜΟΝΟΘΕΪΣΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
39. ΖΩΟΦΙΛΙΑ και ΖΩΟΛΑΤΡΕΙΑ - ΦιλόΖΩΟΣ ή ΦιλΑΝΘΡΩΠΟΣ;
40. ΟΙ 7 ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ - προφητική & ερμηνευτική μελέτη
41. Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ;
42. ΠΑΝΤΑ ΤΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΧΗ ΩΔΙΝΩΝ (μηνύματα - προφητείες - οράσεις)
43. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
44. ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ - Δέκατα και προσφορές (1η έκδοση 2022)
45. ΑΟΡΑΤΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ - Επιθανάτιες εμπειρίες (Γιάννης Γαρδέλης)
46. Ο ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΟΥΤΟΥ- Το Εωσφορικό σύστημα (Γιάννης Γαρδέλης)
47. ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΚΕΡΑΜΕΑ - Η βιογραφία της Πάολα Κάσνερ /Paula Cassner